

Latnik

je zgornjevipavski časnik

AJDOVŠČINA 17. DECEMBER 2010 • ŠTEVILKA 110 • 8050 IZVODOV • CENA 0,00 €

So dnevi in trenutki polni sreče in miline ko v radosti oči zapremo in si tiho zaželimo, da ne mine. Vesele božične in novoletne praznike!

Potopis

Adventni Salzburg

23

Gospodarstvo

OKM in Art Optika

7

Moda

London hair

22

Križanka

Velika nagradna križanka Fructal

24

Ajdovščina - občina plazov

Tudi premier Pahor na plazu

Ajdovščina, 12. decembra – Kot da letos narava Vipavski dolini ne bi namenila še dovolj moče, je v decembru dodala še eno porcijo – v snegu in dežju. In kot da ne bi deževje naredilo že dovolj škode, ko se je sprožil plaz Stogovce in odnesel najkrajšo cestno povezavo z Goro, je Gorjane odrezal od sveta še en plaz, pod Avžlakom.

Najprej ga je po Gori nametalo kot že dolgo ne, snega namreč, zatem pa je pritisnila odjuga, vodotoki so se brž napolnili, Vipava je prestopila bregove najprej pod Dolenjami, potem pljusnila na vipavski plac, kasneje pa še v srednjem in spodnjem toku prestrašila ljudi, ki imajo poplav letos že tako dovolj.

Toda po Slanem blatu, Stogovcah nad Slokarji, se je utrgal še plaz pod Avžlakom, ki je miroval več kot 40 let. Na cesti iz Ajdovščine proti Colu, je malce naprej od odcepa za Vrhpolje najprej nastala manjša stopnica, ki pa se je zelo hitro poglabljala, in to na dveh krajih. Nekaj časa so še navažali material, da so vozila zmogla čez stopnici, po ogledu strokovnjakov pa so zaradi (ne) varnosti odločili, da promet prepovedo. Ker je plaz že prej uničil vozišče na cesti od magistralke proti zavetnikom, je bila edina povezava doline z Goro

skozi Duplje, Vrhpolje, Sanabor, Belo, Podkraj (ali ozko bližnjico do Višenj), kar je vožnjo časovno in kilometrsko močno podaljšalo. Še huje je za tovorna vozila, saj je treba mimo Postojne do Kalc in potem do Cola. Skratka, katastrofa, če bi takšne razmere trajale dlje časa. Edina dobra stran odjuge je bila vsaj ta, da so lahko prebili cesto s Predmeje do Lokev za tiste, ki se z Gore vozijo na delo ali v šolo v Novo Gorico.

V takšni situaciji je plaz pod Avžlakom v nedeljo nenapovedano obiskal predsednik vlade Borut Pahor. Kot je sam povedal »si je vzel čas, da si sam osebno ogleda razmere, ker je prav, da ljudje v Ljubljani vedo, da na Gori živijo ljudje, ki si zdaj ne morejo nič pomagati«. Zahvalil se je Civilni zaščiti in vsem, ki so pomagali omiliti težave. Predsednik vlade je obljubil takojšnje pomoč in rešitev, za kar bo sprožil vse potrebne postopke. Poudaril je, da

bo potrebno v čim krajšem času najti začasno rešitev, nato pa tudi dolgoročno. Zato bo takoj dal navodila svojim sodelavcem – Ministrstvo za promet bo tako izdelalo finančni načrt rekonstrukcije ceste na način, da bi vzdržala morebitne prihodnje naravne ujme.

Plaz pod Avžlakom, ki sicer navzven ne izgleda tako strašljivo, pač pa se nevarnost skriva v globokem žrelu pod odlomnim robom nad cestiščem, si je potem ogledalo veliko število strokovnjakov. Predsednikovim obljubam pa je priskočilo na pomoč, začuda, še vreme. Trije dnevi suhega vremena so bili dovolj, da se je plaz (začasno?) umiril, nakar so se odločili, da promet čez plaz lahko vendarle steče, seveda z omejitvami do 7,5 ton. Navozili so tampon in postavili semafor, tako da zdaj poteka izmenično enosmerno. Do prvega večjega dežja, se bojijo strokovnjaki.

rl.

Tehnologija okusa

Če ocenjujemo drugi krog županskih volitev po vsebinski, programski plati, lahko zaključimo, da je šlo za spopad Tehnološko - raziskovalnega razvojnega centra proti Tržnici okusov Vipavske doline. Poljšakova visoka tehnologija, napram Ježevim okusom. Boj med nebom in zemljo, med tistim, kar bomo v visoko dodano vrednostjo morda imeli in tistim, kar imamo, pa še ne znamo prodati. Rezultat poznamo. Večini od tistih, ki so volili (dobra četrtina prebivalstva občine), je bližje Silicijeva dolina od Toskane.

Ampak sedaj bo obljubljeni treba izpolniti, sicer bo zmagovita četrtina na upravičeno zlovoljna. Tako pričakujemo, da bo 15. januarja Občina Ajdovščina izbrana na državnem razpisu za razvojne centre in iztržila rekordnih 25/40 milijonov € državnih sredstev, ki so potrebna, da bo konzorcij podjetij v petih letih zaposlil 100 doktorjev znanosti ter da bo v novonastalih vrtavkah (spin off podjetjih) našlo delo še večje število ljudi. »Cela Ajdovščina bo čez 10 let en velik inkubator!« je bilo skoraj vzneseno slišati na seji Občinskega sveta, ki je omenjeni projekt podprl brez zadržka.

Kaj pa če temu ne bo tako? Kaj pa, če se bodo sredstva iz razpisa razdelila mimo 'ljudstva'? Takrat bo treba razmisliti o rezervnih variantah. Po logiki volilnega rezultata bi morala biti prva rezerva v vrsti gotovo Tržnica okusov ...

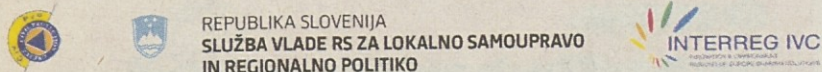
Še prej pa razmislje o tehnologiji vladanja. Če se uresničijo temne napovedi prisilnih poravn v slovenskem gradbeništvu, bo treba sestiti skupaj. Ta dolina zna biti precej na udaru in 'občinska vlada narodne enotnosti' bo morda edini izhod. Javna dela, izraba biomase, celovit in skupen nastop pridelovalcev in predelovalcev hrane in vina, združitev in promocija obstoječih turističnih potencialov ipd. so realne alternative še večji brezposelnosti in hudim težavam, ki nas lahko doletijo. Prazne obrtne cone in največja vratarnica na svetu (kakor mi je prijatelj opisal In prime gradbeni inštitut v Ajdovščini), ne bodo dovolj.

Ampak pred novim letom te in take misli niso najbolj primerne. Čez praznike raje zakurimo v peči, na napol prerezan krompir postavimo kocke pancete, vse skupaj posolimo z grobo soljo ter jih čez pol ure, zlato rjave vzemimo iz pečice. Še tople jih v dobri družbi, zaužijemo! Takrat postane tudi kozarec vina, hrana. Bo okusno?

Dober tek in vse dobro v 2011, vam želim!

Mitja Tripković

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE RS ZA LOKALNO SAMOUPRAVO
IN REGIONALNO POLITIKO

European Union
European Regional Development Fund

Preventive pred naravnimi in drugimi nesrečami

Prva medregionalna konferenca v okviru projekta CivPro

Konec meseca novembra se je v Atenah v Grčiji odvila prva medregionalna konferenca v okviru evropskega projekta CivPro - Regionalne strategije za preprečevanje tveganj, v katerem Razvojna agencija ROD sodeluje kot eden izmed dvanajstih projektnih partnerjev. Tematika dvodnevne konference so bile regionalne politike preprečevanja tveganj.

Uvod v prvi dan konference (24. 11.) je pripadal Christosu Papoutisu, grškemu ministru za državljansko zaščito, ki je predstavil glavna tveganja v Grčiji in veljavno zakonodajo.

Konferenca je bila vsebinsko razdeljena na sedem sklopov. Po uvodnem nagovoru je sledil prvi sklop konference, v okviru katerega so bile predstavljene grške izkušnje na področju zmanjšanja seizmološkega tveganja, nacionalnega kriznega kartiranja ter vloga atenskega nacionalnega observatorija (NOA). Vodja projekta CivPro, dr. Kelly Saini iz grškega generalnega sekretariata za civilno zaščito, je v nadaljevanju podala pregled najodmevnejših naravnih in drugih nesreč, ki so se zgodile v letošnjem letu.

Drugi sklop se je nanašal na mednarodne in EU politike preprečevanja nesreč. Ian Clark, vodja enote za preventivo in pripravljenost na področju civilne zaščite, ki je del Generalnega direktorata za humanitarno pomoč in civilno zaščito pri Evropski Komisiji, je zbranim predstavil cilje in smernice, ki so se oblikovale v okviru EU. Dale Dague pa je prisotnim predstavil izkušnje s čezmejnimi gozdni požari v Severni Ameriki in

skupne pristope ZDA in Kanade k zmanjševanju njihovih posledic.

Drugi dan konference (25.11.) je bil bolj tehnične narave, saj sta bila tretji in četrti sklop namenjena naravnim nesrečam v Grčiji, v njunem okviru pa predstavljene izobraževalni moduli za zmanjševanje potresnega tveganja in pripravljenost prebivalstva na potres, Meteoalarm - vremenska opozorila o ogroženosti ter požarna ogroženost gozdov in preiskave vzrokov za gozdne požare. V okviru petega in šestega sklo-

pa konference pa so bili predstavljeni pristopi in regionalne politike v regijah projektnih partnerjev.

Razvojna agencija ROD v projektu koordinira projektne aktivnosti na območju Severne Primorske, zato smo v tem delu predstavili samo območje in glavna tveganja na našem območju - gozdni požari, zemeljski plazovi, potresi, poplave in burja. Udeležencem konference smo predstavili ureditev sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v Sloveniji ter nekatere dejavnosti Agencije RS za okolje (ARSO), med drugim Atlas okolja, ki vsebuje tudi karto potresne nevarnosti in opozorilno karto verjetnosti pojavljanja zemeljskih plazov. Zadnji, sedmi sklop konference je bil namenjen tehnološkim nesrečam in smernicam Svezo II.

Operacija CivPro se sofinancira iz evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru programa INTERREG IVC.

Silvana Peljhan,
Razvojna agencija ROD

Varno na poti v šolo in domov

Ajdovščina, 5. decembra - V avli Dvorane prve slovenske vlade se je zgodila zaključna prireditve likovnega natečaja Varno na poti v šolo in domov. Na natečaju so sodelovali učenci tretjih razredov z območja Policijske uprave Nova Gorica.

Na natečaj je prispelo 150 likovnih del, za razstavo v Ajdovščini pa je posebna komisija odbrala 25 slik. Najboljša dela so nagradili, za popestritev pa so poskrbeli učenci ajdovske šole. Tovrstni natečaji sodijo v sklop preventive na področju varnosti v cestnem prometu, katerega 'najšibkejši člen' so prav osnovnošolci. Sami le redko povzročajo nesreče, so pa bolj ranljivi

od ostalih udeležencev. Letos je bilo v prometnih nesrečah udeleženo 17 otrok in 22 mladostnikov, na srečo brez hujših posledic.

Kot so povedali na prireditvi, se je prometna varnost na območju novogoriške policijske uprave tudi sicer letos izboljšala. Zgodilo se je skoraj 250 manj nesreč kot lani (1053), pa tudi število težjih poškodb se je zmanjšalo. Žal je šest ljudi

v nesrečah umrlo, toda še vedno manj kot lani, ko so severnoprimske ceste zahtevale 9 življenj.

Med sklepno prireditvijo so podelili nagrade tudi prvošolčkom, ki so pošiljali pobarvanke. Prejeli so 753 pobarvanek, z žrebom pa so nagradili 10 otrok.

Slano blato po desetih letih

Ajdovščina, 17. novembra - S posvetom in družabnim srečanjem so obeležili 10 - letnico zdrsa plazu Slano blato, kar je bila primerna priložnost za oceno dosedanjih ukrepov in načrtov oziroma potreb za naprej. V desetih letih je država v sanacijo plazu Slano blato vložila devet milijonov evrov.

Med drugim so zgradili enajst zbirnih vodnjakov, kar se je izkazalo za učinkovit ukrep, saj se plaz premika le še na levem boku in v srednjem zgornjem delu, pa čeprav je samo letos padlo dva tisoč milimetrov dežja. Urejena je tudi globoka drenaža pri stari avstrijski pregradi, zgradili pa so tudi lovilec blatnega toka in obno-

vili del naravnega slapa tik nad zaselkom Kovači. Za popolno sanacijo bi morali v zgornjem delu postaviti še tri vodnjake, globoko drenažo po sredini plazu in manjšo pregrado sredi plazu. Potrebovali bi še gradbiščno cesto do vrha plazu, kar bi vse skupaj veljalo še 4,5 milijona evrov.

rl

Priznanje za inovativnost

Pipistrelu prestižna nagrada

Ajdovščina, 16. novembra - Lastnik in direktor Pipistrela Ivo Boscarol je na gala prireditvi v Parizu prejel priznanje za najbolj inovativno podjetje v Evropi.

Na razpisu fundacije European Business Awards se je v desetih kategorijah za prestižna priznanja potegovalo 15.000 podjetij. Med temi se jih je 400 uvrstilo v ožji izbor, ki so se septembra posamič predstavila v Londonu. Po deset najboljših iz vsake kategorije je prejelo častne trakove, med njimi tudi Pipistrel, ki se je tako uvrstil v finale. 51 - članska komisija je nato ajdovski družbi Pipistrel podelila priznanje za najbolj inovativno podjetje v Evropi. Pipistrel je edino slovensko podjetje doslej s to prestižno nagrado.

Zanimivo pa je, da je v slovenskih medijih večjo pozornost, kot nagrada iz Pariza, dosegel koledar dvanajstih vizionarjev, strokovnjakov iz Pipistrela, ki so se slekli in fotografirali. Pravzaprav jih je poslikal kar njihov kolega Robert

Tudjina, ki se v prostem času posveča fotografiji in ima tudi umetniško žilico. Pipistrela Vizionarna, ki običajno gosti dogodke, je na predstavitvi koledarjev in licitaciji tokrat služila le kot predverje oziroma blagajna, saj je bil povsem zapolnjen celo hangar. V njem ni manjkalo smeha (voditelj Sašo Hribar), pa čeprav je bil večer namenjen dobroti. Izkupiček od izlčitiranih fotografij velikega formata (in vseh prodanih koledarjev) so namreč namenili Oddelku za invalidno mladino in rehabilitacijo Stara Gora.

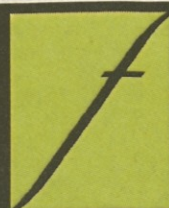
Priznanje Pipistrelu pa pomeni še nominacija Iva Boscarola za osebnost leta po izboru časopisa Delo. Boscarol je nominiran za Slovenca leta že tretjič zapored.

rl

freestyle | salon

So poti, ki vodijo v nove kraje,
so poti na katerih se marsikaj doživi,
so poti, ki vodijo v nova spoznanja
in so poti, ki vodijo v srca ljudi.

Veseli Božič in Srečno Novo leto 2011

Ines Šorli
gsm: 031611577

Bevkova 14
5270 Ajdovščina
Telefon 05 3663 654
www.freestyle-salon.si
info@freestyle-salon.si

Poslovanje Mlinotesta

Skrbi jih podražitev pšenice

Ajdovski Mlinotest je objavil podatke o poslovanju v prvih devetih mesecih letos. Mlinotest je prodal za 33 milijonov evrov izdelkov, kar je 5 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Pri tem se je čisti dobiček podvojil in znaša 678.000 evrov. Boljši poslovni izid pripisujejo povečanemu obsegu prodaje Mlinotestovih izdelkov.

Žitoproizvod d.d. Karlovac in Skupina Finholding, ki jo sestavljajo družbe Finholding d.o.o., Pecivo d.d. Nova Gorica in Fino d.d.

Čeprav so poslovni rezultati devetmesečja nekoliko nad pričakovanji oziroma nad poslovnimi načrti, pa so v podjetju za naprej hudo skeptični, saj so se vhodne surovine, predvsem pšenica, v zadnjem času precej podražile. Bojijo se namreč, da tolikšnega skoka cen pšenice ne bodo mogli pokriti

v prodajnih cenah svojih izdelkov, kar lahko izniči ves dosednji trud in dobiček.

Tudi celotna skupina Mlinotest je v obdobju od januarja do septembra izboljšala rezultate, saj je iztržila 44 milijonov evrov, kar je za 3 odstotke več kot v enakem obdobju leta 2009. Čisti dobiček skupine

znaša 824.000 evrov in je za 4 odstotke večji od primerljivega lanskega obdobja. Skupino Mlinotest poleg matične družbe Mlinotest d.d. sestavljajo še odvisne družbe Mlinotest Kruh Koper d.o.o., Mlinotest Trgovina d.o.o. Umag,

Tako smo se osamosvajali

V bifeju Vogal v Ajdovščini je postavljena razstava fotografij o delu miličnikov na območju Vipavske doline med vojno za osamosvojitve Slovenije leta 1991. Razstava prinaša redke fotografije tudi iz najbolj dramatičnih dogajanj na Vipavskem in je že zato dragocen zgodovinski dokument o vlogi takratnih fantov v modrem priosa-

mosvajanju. Organizator, Društvo veteranov policije Sever - Vipavske doline, je dodalo še fotografije s kasnejših družnih veteranov. Povezani so še danes, saj jih je čas priprave na osamosvojitve in sama vojna nezlomljivo povezala. Večina se jih je udeležila tudi odprtja razstave, ki je pritegnila pozornost tudi številnih gostov lokalna.

Peter Lemut

PRAZNIČNA PONUDBA SLADKIH MLINOTESTOVIH DOBROT

PRAZNIČNI KEKSI
cimetove zvezdice 250 g
jabolčne lunce 300 g

PANETON 400 g
s čokolado ali rozinami

ROZINKA 550 g

GIBANICA

NOVOLETNE TORTE

MARMORNI KOLAC 500 g

POTICE
orehova potica
pehtranova potica
makova potica
potratna potica
potica povitica

Ponudba velja od 1. 12. 2010 do 31. 12. 2010 oziroma do razprodaje zalog!

Posebna praznična ponudba!

MLINOTEST

Cene so v EUR in vključujejo DDV. Za morebitne napake v tisku se vam opravičujemo. Mlinotest d. d., Tovarniška cesta 14, 5270 Ajdovščina, www.mlinotest.si

triglav

V novem letu vam želimo veliko osebnih sreč in poslovnih uspehov.

Hvala za zaupanje.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, D.D.
OBMOČNA ENOTA NOVA GORICA

Predstavništvo Ajdovščina
Goriška cesta 23a,
tel: 05 365 86 00

Zastopstvo Vipava
Glavni trg 16,
Tel: 05 368 50 62

Krvodajalski rekorder Valentin Bratina ...

... na sprejemu pri županu

Vipava, 7. decembra – Vipavski župan Ivan princes je priredil sprejem za Valentina Bratina iz Podrage, ki je že stokrat daroval kri. Ob prisotnosti predsednice ajdovskega Rdečega križa Vere Kodrič (vsi trije na fotografiji) mu je izročil tudi priznanje in priložnostno darilo.

Ob tem je Princes dejal, da Valentina že dlje časa pozna kot zelo dejavnega človeka, še posebno pa je z njim sodeloval, ko je bil Bratina predsednik Krajevne skupnosti Podraga, prav v času, ko so gradili

čistilno napravo in je bilo potrebnega veliko sodelovanja in usklajevanja med krajan, občino, ministrstvi in izvajalci. Ni pa župan tedaj vedel za Valentinovo človekoljubno plat, saj mu tudi na samo fizično konstitucijo ne bi mogel pripisa-

ti, da zmore večkrat letno darovati kri. Princes je poudaril tudi Valentinovo siceršnjo pripravljenost za vsakršno prostovoljno delo in njegovo skromnost pri tem.

Valentina Bratina se je za darila zahvalil in na vprašanje, kaj ga vodi k človekoljubnim dejanjem kot je redno dajanje krvi, odgovoril: »Človek je bolj srečen, če lahko daje kot pa da prejema. V praktičnem primeru pomeni, da sem zdrav, prejemniki moje krvi pa imajo z zdravjem težave. Tudi občutek, da lahko daješ, je veliko boljši kot pa če bi vedno od nekoga nekaj prejemal!« Bratina je povedal tudi, da je enkrat kri namenil tudi samemu sebi – dobrega pol litra jo je nesel s seboj na operacijo kolka, a je na srečo potem sploh ni potreboval in so jo lahko namenili drugim. Na vprašanje novinarjev, koliko krvi je doslej daroval, je Bratina številko zaokrožil na 40 litrov. »Za enega dobrega bika krvi,« ni mogel iz svoje veterinarske kože mag. Princes in seveda še dodatno popestril vzdušje v neformalnem delu dogodka. **ep**

Tridnevno martinovanje na Brjah

Dobra vinska bera

Brje, 12. – 14. novembra – Brejci so prejšnja leta spoznali, da je prireditveni šotor optimalna rešitev. Tudi ob letošnjem martinovanju so ga postavili in zadeli v polno – pod platneno streho je bil vse tri večere nad vse živahno. Seveda je k dobremu obisku prispeval tudi ustrezen program in dobra ponudba.

Že petkova uvertura je lepo zapolnila šotor – privabila je ljubitelje dalmatinske glasbe, ki jo je podajala sicer slovenska skupina Lavanda (na fotografiji). V soboto se je ob ansamblu Nude v šotoru trlo mladih, Korado in Brendi pa sta v izdihljajih nedeljskega popoldneva zabavala starejšo populacijo.

Seveda so lahko obiskovalci vseskozi pokušali izvrstna vina domačih vinogradnikov, pa tudi kulinarčna ponudba je zadovoljila goste. Osrednje dogajanje

je bilo tempirano na nedeljo – že dopoldan je furman po brejskih hramih pobiral letošnjo kapljico, ki jo je popoldne, ob prisotnosti kronanih glav in petju okteta Castrum krstil domači župnik.

V nedeljo je potekal tudi pohod po oljčni poti – iz Branika so se pohodniki povzpeli do hriba sv. Martina, kjer je potekalo tekmovanje v pritrkovanju, na prireditvenem prostoru pri šotoru pa so lahko nakupili domače pridelke in izdelke. **ep**

Zakladi krušne dediščine na Bisu

Ajdovščina, 11. decembra – V Mercatorjevem trgovskem centru na Bisu so v sklopu Praznika kruha postavili potujočo razstava o najstarejših naravnih sredstvih za vzhajanje kruha. Obiskovalci so si lahko ogledali izdelavo tradicionalnih slovenskih pletenic, malčki iz bližnjega vrta pa so spoznavali, kako nastane kruh.

Potujoča razstava 'Droži, kisló testo' je nastala v sodelovanju s Tehniškim muzejem Slovenije,

vrst mok in vinskega oziroma jabolčnega mošta oziroma kisa in jih pustili

ima pa namen širiti zavedanje o kruhu kot pomembnem delu naše dediščine.

V slovenskih pokrajinah, od Primorske do Pomurja, so za pripravo kruha zamislili droži iz različnih

počivati. Ti postopki so znani tisočletja, kisló testo pa je danes še vedno v uporabi, predvsem v deželah z bogato krušno tradicijo, med katere sodi tudi Slovenija. Kruhu daje posebno aromo, deluje kot naravni konzervans in izboljša njegovo prehransko vrednost. V Pekarni Grosuplje so aprila za svoje hlebce po tem postopku prejeli zlata odličja za kakovost Gospodarske zbornice Slovenije.

Mojster Matevž je tako v Mercator centru v živo prikazal postopek izdelave tradicionalne pletenice, obiskovalci pa so lahko tudi poskusili kruh in pekovsko pecivo. Za najmlajše je pek Matevž pripravil pravo predstavo s presenečenjem. **ri,**

foto Studio Kernel

Naše darilo je vaše zadovoljstvo. Toyota Yaris do 2.250 EUR ugodnejši.

START

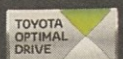
DO 2.250 € UGODNEJŠI 5-LETNA GARANCIJA* MOTOR LETA 2010

poraba goriva: 4,2 – 5,4 l/100 km
emisije CO₂: 109 – 125 g/km

* velja ob nakupu s financiranjem »Toyota garancija«

Glede na prestižno raziskavo zadovoljstva JD Power 2010 nima konkurenta. Yaris je zmagovalac v kategoriji in ima že četrto leto. Preizkusite ga v Toyotinih salonih, kjer vam podarimo 2.250 razlogov za zadovoljstvo!

AVTO SELECT
Industrijska cesta 9, Kromberk, Nova Gorica
(05) 330 60 70

Today Tomorrow Toyota

www.toyota.si

Mercator Trgovski center Ajdovščina

Pridružite se nam na prazničnih dogodkih:

- sreda, 22. december, ob 17. uri: predstava Vila za darila in obisk Božička s spremstvom
- torek, 28. december, ob 17. uri: Novoletna predstava čarodeja Romana Freliha

Naj vas objame praznična toplina.

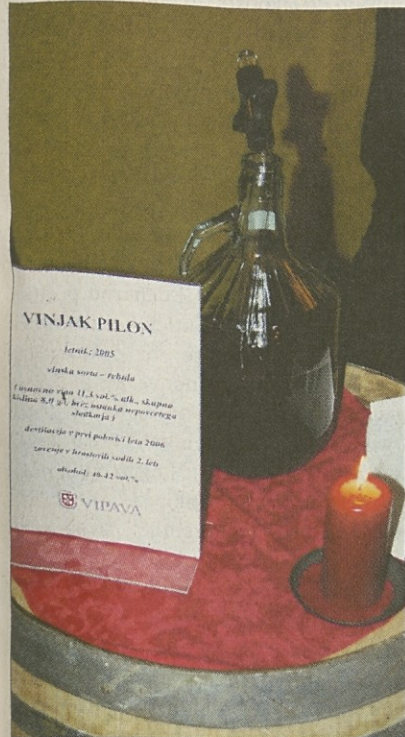
Mercator
najboljši sosed

V kleti zori novi Pilon

Vipavski vinjak bo star že 40 let

Vipava, 2. decembra - V Vipavski kleti je bila predstavitev novih generacij vinjaka Pilon. Dragocene žganjice iz leta 1972, ki so ji kasneje naredili ime po ajdovskemu umetniku Venu Pilonu, počasi zmanjkuje, zato so se že pred petimi leti odločili za novo destilacijo.

Okvirnostih priprave dobrega vinjaka je zbranim poslovnim partnerjem vinske kleti govoril dekan biotehniške fakultete Janez Hribar. Za destilacijo v vinjak ni primerno prav vsako vino, pač pa je treba na to misliti že ob trgatvi, saj grozdje ne sme biti preveč zrelo in sladko. Mlado vino ne sme imeti več kot 10 gradov alkohola, imeti mora dovolj kisline, in vsebovati mora dovolj kvasovk. Za destilacijo je treba imeti pravo posodo in biti spreten tudi pri mešanju tokov, pri staranju pa igra pomembno vlogo tudi les, iz katerega je narejen sod. Na pokušini nove generacije Pilonov so si bili strokovnjaki edini, da se bo vinjak »naslednjih 40 let še izboljševal in se tudi po tem roku ne bo slabšal!« Sicer so originalnemu Pilonu iz leta 1972 v pokušino ponudili še »sveže« vzorce, ki so zoreli dve, tri ali štiri leta v različnih sodih. Predsednik uprave Agroinda Joško Ambrožič je povedal, da so za novo generacijo Pilonov namenili grozdje sorte rebula, ki je imelo zgoraj opisane lastnosti. Novi vinjak bo prišel na tržišče že kaj kmalu, predvidoma leta 2012, na 40 – letnico starega, ki ga je vendarle še nekaj v kleti -na degustaciji so ga ponudili po promocijski ceni 219 evrov za steklenico.

Zgodba o rojstvu vipavskega vinjaka je stara in zaradi tega že malce zaprašena in razpršena v različnih spominih. Tedenj direktor vipavske kleti Silvester Lemut se je pred časom spominjal, da

so destilirali viške letine 1972, vino iz kakšnih 400 ton grozdja in pridobili okrog 35 tisoč litrov vinjaka, ki je dolga leta skorajda pozabljen zorel v nedrjih vipavske kleti. Pilon se je v vmesni fazi imenoval tudi Zemono, saj je bil nad kakovostjo (in podobnostjo z znamenitim francoskim konjakom) navdušen tudi tedanji direktor Lipe Franc Boštjančič in v kleti zakupil deset hektolitrski sod. V skladu z reputacijo dvorca Zemono so po njem imenovani vinjak polnili v posebje oblikovane in izdelane steklenice, skupaj z luksuzno opremo je postal vinjak prestižno poslovno darilo, pa tudi v restavraciji si ga ni privoščil ravno vsak.

Na sedanjega Pilonov imam tudi sam lepe spomine, saj sem ga imel čast piti, še predno je uradno prišel na trg.

Jeseni leta 1979 smo zdaj že pokojni Igor Stopar – Lučo, Boris Vičič, Marjan Stopar, sedaj sodnik, in spodaj podpisani, kot študenti sezonsko delali na pre-

vzemu grozdja v vipavski kleti. Letina je bila tisto leto nadvse obilna, v klet so se vile, posebno iz spodnjega konca Vipavske doline, kolone traktorjev in tovornjakov. Povrh vsega je dobršen del trgatve potekal v zelo slabem vremenu, deževnem in hladnem. Delali smo v dveh izmenah, popoldanska pa je neredko potegnila pozno v noč. Tistega popoldneva je bilo vreme še posebej neprijetno, tipična vipavska pišota, bili smo premočeni do kože, skozi prevzemno rampo je zoprno vlekle, traktorjem ni bilo videti konca in okoli polnoči se je polž v prevzemnem koritu hipoma zauzavil. Tačas, ko so vzdrževalci iz stroja odstranjevali vzrok za okvaro (običajno so jo povzročili kakšni večji predmeti, ki so se pomotoma znašli med grozdem),

smo mi iskali zavetje in se s prestopanjem skušali malce ogreti. Očitno smo se zasmili tedanji šefici kleti Anamariji Turk, ki nam je prinesla steklenico neke pijače. Prvi štamprle smo zvrnili na dušek, pri drugem pa smo že začeli mlatkati in cmokati in se spogledovali, kaj neki nam je šefica prinesla. Ko smo tretjič stegnili roke in potem bolj pazljivo oblihi brbončice, smo si bili edini, da kaj tako dobrega zlepa nismo pili – in da nas spominja na Courvoisier, ki se ga je tedaj že dobilo tudi pri nas.

Delo je potem seveda lažje steklo in do jutra se je kača traktorjev precej skrajšala. Jutranji izmeni smo dogodek zamolčali, preostalo vsebino steklenice pa smo v varstvo zaupali zdaj že pokojni Bredi Novak v laboratorij, ki nam ga je kasneje skozi okno podajala 'na recept' in po žličkah.

Ker smo vinjak toliko hvalili (in ker smo se tudi sicer izkazali pri delu) nam je Turkova zadnji dan prevzema podarila vsakemu po dve steklenici vinjaka, zdaj že opremljenega z etiketo, resda precej skromno, podobno kot pri tropinovcu, le da je bila oranžne barve. Ha, zdaj bi bili tisti dve steklenici vredni 500 evrov!

Edo Pelicon

Vinoteka Vipava

Spajanje vina in hrane

Vipava, 26. novembra - V Vinoteki Vipava smo pripravili prvi vinsko kulinarični večer na temo spajanja vina in hrane. Kljub zelo slabemu vremenu, se je večera udeležilo kar nekaj ljudi tudi iz ostalih krajev Slovenije.

Pod strokovnim vodstvom priznanega sommelierja Aleša Škrlja smo okušali in spoznavali lastnosti vin vipavskih vinarjev ob izvrstnih jedeh, ki jih je pripravila restavracija Vipavski hram iz Vipave. Izbrane jedi so temeljile predvsem na tipični vipavski kulinariki.

Za začetek smo ob avtohtonem vipavskem vinu pinela letnika 2009 iz vinske kleti Branka Furlana ponudili tatarski

medaljončka postreženega na rumeni polenti je dopolnjeval modri pinot letnika 2008 iz vinske kleti Sutor. Pred sladico smo ob cabernet sauvignonu letnika 2003 iz vinske kleti Kosovel iz Črniča ponudili staran nanoški sir iz Mlekarnice Vipava. Vez med vinom in sirom je bila vsekakor slivova marmelada.

Vinsko kulinarični večer smo zaključili ob vinu iz sušenega grozdja malvazije bolj poznanem belem pikolitu letnika 2002 iz vinske kleti Vipava 1894.

ka 2002 iz vinske kleti Vipava 1894.

Dogodek se je odvijal v okviru prireditve Vinski hrami Vipavske doline, ki poteka v organizaciji Razvojne agencije ROD v Ajdovščini.

S tovrstnimi dogodki bomo nadaljevali tudi v prihajajočem letu in sicer ob zadnjih petkih v mesecu, saj želimo domači in širši javnosti predstaviti raznolikost in posebnost vipavskih vin ter preprosto okusnost vipavske kulinarike. Več informacij na tel. 05 368 70 41, GSM 051 215 226 ali tic.vipava@siol.net.

iz lososa na solatni steljici. Še eno vino letnika 2009 in sicer sauvignon iz vinske kleti Jurija Žorž smo degustirali ob tatarskem bifteku pripravljenem po »vipavsko«.

Zahvaljujemo se vsem, ki so omogočili uspešno izvedbo dogodka še posebej restavraciji Vipavski hram za kulinarični del ter vinarjem, ki so poskrbeli za vino.

Okus skrbno pripravljenega srinega

Maja Hladnik

Sreča se najprej razkrije v očeh,
ker v njih najlepše sije njen smeh.
Srečno v novem letu želi

LAZČ
d.o.o. 1000
INDUSTRIJSKE TRGOVINE

Klimavidic d.o.o.

Pot v Žapuže 12, Ajdovščina
Tel.: (05) 36 80-210, fax: 36 80-211, GSM: 041 611-071

**Želimo Vam lepe praznike
in srečno novo leto 2011!**

Po Vertovčevih poteh

Jubilejno, a manj številčno

Na jubilejni, deseti pohod po poteh, ki so povezane z življenjem in delom znamenitega župnika in razsvetitelja Matije Vertovca, se je društvo z enakim imenom še posebej pripravljalo in uvedlo nekaj novosti ter še oplemenitilo ponudbo. Toda narava se je tokrat prav zarotila.

Že slaba vremenska napoved je odvrnila tiste iz notranjosti Slovenije, tako da je letos v Ajdovščino prišlo bistveno manj avtobusov. Jutranji dež pa je zadržal doma še veliko pohodnikov iz Ajdovščine in okolice, ki so se o udeležbi pač odločali glede na trenutno stanje. Tako so našli poldrugi tisočak pohodnikov, petino od lanskega. Tisti, ki so prišli, so bili za-

dovoljni, saj je tudi po vremenski plati glavna potekala v kar znosnih razmerah.

Pohodniki so lahko že kmalu po deveti uri na Planini spremljali trgatve modre kavčine, potomke najstarejše slovenske trte, ki jo je pred nekdanjo šolo opravila vinska kraljica, domačinka Tina Terbižan. V majhni stiskalnici so potem iz grozdov takoj stisnili nekaj

litrov mošta, ki ga je kraljica delila mimoidočim. Pot je nato pohodnike vodila čez Ojstri vrh do Vrtovčeve rojstne hiše v Jakulinih, v polni šmarški cerkvi pa je ob 11. uri spominsko mašo daroval domači župnik Sašo Mugerli. Opoldne je bila pod cerkvijo, pri spomeniku Matiji Vertovcu, še osrednja slovesnost, častni govorec pa pobudnik pohoda in nekdanji predsednik društva Stanislav Bačar. Med Šmarjami in Vrtovčami je pohodnike pričakalo obnovljeno in urejeno korito Pralo z informativno tablo. Ker je z Vrtovč do Tevč zdaj asfaltirana cesta in se je menda promet povečal, so zaradi varnosti udeležencev speljali in očistili novo traso. Na Uhanjah je bila potrditev pohoda, tisti, ki so sodelovali na vseh desetih pohodih, pa so prejeli darilce. Vseskozi ob poti so domači kmetje ponujali svoje pridelke, prav tako na cilju pri hrastu pod Ustjami, kjer so postavili kmečko tržnico z zelo pestro ponudbo. Pohod se je končal tako, kot se je začel, v dežju!

Šnopc in jota drugič

Velike Žabljice, 13. novembra – Številnim martinovanjskim prireditvam na Vipavskem se je pridružil še 'Festival šnopca in jote', letos že drugič.

Malce nenavadna kombinacija, toda po besedah organizatorja Vojka Lična, gre pri žganjekuhi za tradicionalno jesensko opravilo,

kjer je pri pogostem pokušanju žganjice dobro dela tudi jota s klobaso. Tako je v Žabljah curljalo iz štirih kotlov, da je na daleč dišalo po tropinovcu. Kuhanje

toda Ličen je s festivalom zadovoljen in za prihodnje leto napoveduje obogatitev programa.

žganja je kar zamudno opravilo, zato so si možakarji krajšali čas tudi s kartami. Najbrž pa sam prikaz žganjekuhe ne bi že prvi večer privabil tisoč mladih, pač pa pestra glasbena ponudba kar štirih ansamblov. In menda je, poleg tekočih, zadev šla dobro v promet tudi jota, ki so je nakuhal za poln kotel, t.i. alfo. Na soboto je bil obisk sicer skromnejši,

Marijan Božič

Ravnotežje ...

je za človeka pomembna stvar. Zaradi njega človek lahko hodi ali celo miže stojni na eni nogi. Dokler so vse sile, čeprav ogromne, v zemljni skorji v ravnotežju, je življenje na njej spokojno. Ko niso več, se temu reče potres. Napetosti nastajajo tudi v človeški družbi in da ne prihaja do 'potresov' (revolucij) ali česa podobnega, ima sedanja civilizacija zdravilo, ki se mu reče pravna država. Ta je udejanjena na zakonih, ki so (naj bi bili) najmodrejši in najpravičnejši 'izcedek' vsega, kar se je človek iz svoje trpke in dostikrat preveč usodne zgodovine medsebojnih odnosov naučil. Vsa živa bitja na zemlji smo del evolucije, ki je brez izjeme igra moči. Igra na zmago močnejšega nad šibkejšim. Živali nad rastlinami. Človeka nad obema. Človeka nad človekom. Človeka nad življenjem. In če že govorim o ravnotežju, je nujno, da tehtnico oblasti in pravičnosti postavim na mesto pred močjo človeka nad

človekom.

Ravnotežje je tudi za demokracijo pomembna stvar. Med najvažnejšimi je dostop do javnosti. To pomeni, da lahko vsakdo nagovori večino volivcev v svojem okolju. Oblast je zmeraj podeljen privilegij moči razpolaganja z lastnino ljudi neke širše skupnosti, zato je potreben stalen nadzor ter obveščanje javnosti. V primeru občine Ajdovščina je do sedaj to opravljal prav časopis 'Latnik'. Očitno pa demokratični nadzor javnosti našemu županu ravno ne prija in mu je verjetno zato odtegnil denarno podporo ter mu s tem praktično onemogočil izhajanje. Vendar se mi demokraciji ne bomo kar tako odpovedali in bomo ustvarili na internetu spletno stran Ajdovske kritične javnosti, ki se bo imenovala - 'Ravnotežje'. V njem bodo našli svoj prostor vsi članki, ki bodo kvalitetno in kritično spremljali življenje in delo v naši občini.

Pisal sem, kar sem pisal. Iz tega ste lahko razbrali, kako razmišljam ter presojam o stvareh in dogodkih. Na tisto, kar sem pisal, sem prejel, lahko rečem, kar blizu dvesto osebnih odzivov in le nekaj je bilo negativnih. Zahvaljujem se vam za pozornost, čeprav se bom še naprej trudil, da javni prostor besede in različnih pogledov ne bo zamrl.

Dragica Čuk Novak

Vox populi, vox dei. Glas ljudstva je glas boga.

Ljudstvo je izbralo, ljudstvo je odločilo, trdijo zmagovalci bitke za glasove volivcev v večni vojni za oblast in moč, ki se v naši državi odvija na vsaki dve leti, enkrat na lokalni drugi na državni ravni, če ne štejem še kar lepega števila referendumov, s katerimi si od ljudi izbrana oblast dovoli zapravljanje proračunskega denarja in prelaga odločitve, ki bi jo morala sprejeti sama, na ramena državljanov.

Ko sem na spletu pregledovala rezultate volitev, sem na hitro naredila malo drugačen izračun - primerjala sem število volilnih upravičencev s prejetimi glasovi kandidatov - in glej ga zlomka, po mojem hitrem izračunu je volja ljudstva povsem nekaj drugega, kot trdijo zmagovalci - o mandatu posameznega kandidata ni odločalo ljudstvo ampak samo četrtnina ali petina vseh volivcev. Je to res izbira ljudstva, ko se polovica upravičencev ne udeleži volitev in je volilna udeležba na osamosvojitvenem referendumu sanjska številka za vse naslednje? Če polovica volivcev ne izkoristi svoje pravice izbire zato, ker nima kaj izbirati, ker jih kandidati - ki so tekmovali v odpiranju tujih omar in v njih iskali okostnjake svojih nasprotnikov, za vsak slučaj pa, če bi teh ne našli,

prinesli s seboj kosti iz svojih skrinj - niso prepričali, bi se zmagovalci morali zamisliti nad tem, zakaj ulica molči. Je polovica volivcev otopelih, razočaranih, se čutijo nemočne, ne poznajo svojih pravic, ne razumejo volilnega sistema, ali pa jim je že popolnoma vseeno v kakšni občini in državi živijo? Verjetno je v vsaki trditvi nekaj resnice. Mogoče mi bo kdo potrdil, ki skupaj z menoj dan za dnem gleda okrog sebe stvari, ki nas kot skupnost in posameznika spreminjajo v žrtve nekaterih, ki svoje cilje dosegajo v skladu z Machiavellijevo doktrino, da cilj posvečuje sredstva, posebno če je cilj bogatenje in nedotakljivost posameznikov ali zelo majhnih skupin - na škodo vseh tistih, ki so to bogastvo ustvarili in ga še ustvarjajo.

Z molkom smo ustvarili kasto nedotakljivih, ki niso pariji v Indiji, ampak elita, ki nas je vehementno prepričevala o nacionalnem interesu, ko je šlo za njihove čisto osebne interese in je že toliko časa na oblasti, da je povsem zgubila stik z realnostjo.

Čas je, da se zgodi glas ljudstva, glas tistih petdeset procentov molčečih in še tistih dvajset in nekaj procentov, ki si želijo sprememb in so to tudi povedali.

Čez dve leti bomo zopet izbirali, če bomo hoteli, nihče nas ne bo silil, le snubili nas bodo z obljubami. Če se bomo odločili in izbirali, bo dilema, komu zaupati svoj glas, verjetno malo lažja, saj nam ne bo treba poravnati dolga za kakšno uslugo, ki to sploh ni bila, ali z glasom plačati volilni golaž.

V dnevih, ko se poslavljamo od starega in s pričakovanjem zremo v novo, se tudi mi pridružujemo dobrim željam. želimo Vam vesele praznične dni, v Novem letu 2011, pa obilo zdravja, sreče, zadovoljstva in

miru.

Bandelli
dom in tehnika

Ajdovska optika se širi po Evropi

OKM in Art Optika

Še danes v stavbo, kjer domujeta Radio Nova in Latnik, pogosto zaidejo ljudje, ki bi si radi omislili nova očala. V tej stavbi v ajdovski obrtni coni je do pred nekaj leti res delovalo podjetje OKM, ki ga potrebujemo takrat, ko nam opeša vid ali pa se po nerodnosti usedomo na očala. S širitvijo dejavnosti in tehnološko posodobitvijo pa se je podjetje preselilo v novo halo tik ob magistralni cesti pod letališčem, ki jo zlahka prepoznamo po značilni zeleni fasadi (na fotografiji).

V bistvu gre za dve ločeni stavbi in tudi za dve različni podjetji, resda kapitalsko povezani. V zeleni stavbi je sedež podjetja OKM, kjer izdelujejo različne vrste korekcijskih leč, ki jih pri njih naročajo optiki iz domovine in tujine. V drugi stavbi pa domuje Art Optika, z ambulanto za okuliščne preglede in prodajalno najrazličnejših

očal oziroma okvirjev zanje. Ambulanta ima državno koncesijo, tako kot še devet drugih poslovalnic v vseh večjih slovenskih mestih – v Ljubljani in Mariboru po dve, pa še v Novi, Gorici, Kopru, Kranju, Novem mestu in na Ptuju.

Podjetje OKM (okrajšava za Optiko Kukovič Marjan) ima v Ajdovščini že dolgo tradicijo, saj je ustanovitelj podje-

tja Marjan Kukovič z optično dejavnostjo začel pred tremi desetletji, najprej kot obrtnik. Danes je v podjetju, pravzaprav v skupini podjetij, 50 zaposlenih, največ na sedežu podjetja v Ajdovščini. OKM ima namreč svoja podjetja še na Hrvaškem, Nemčiji in Italiji (za distribucijo izdelkov v te države), v Srbiji pa v podjetju z 11 zaposlenimi leče tudi izdelujejo. Za razliko od mnogih, ki so vlagali v Srbijo, ima Kukovič dobre izkušnje: »Srbija premore dobre strokovnjake, stroški dela so nižji, tržišče je dovolj veliko, proizvodnja počasi a vztrajno ra-

skupno smo razvijali ta proces in ga tudi osvojili. V Ajdovščino smo dobili prvi tovrstni stroj, gre za zapleteno napravo,

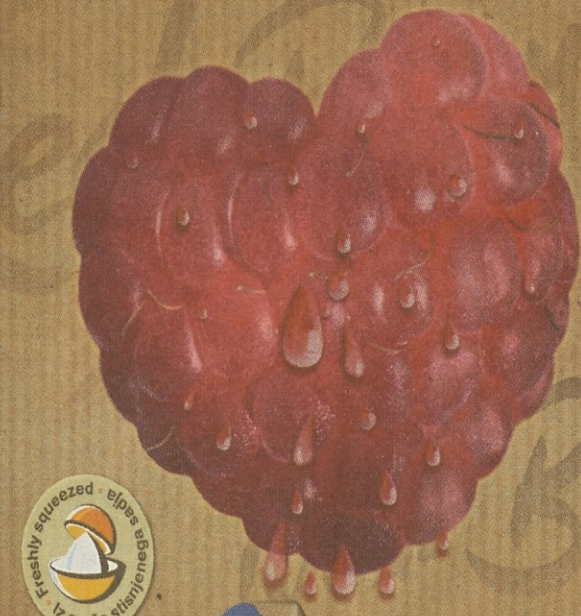
ljudi.«

Tudi takšne inovacije se dogajajo v zeleni stavbi, medtem ko je ljudem, ki

Stisnjeni z ljubeznijo.

Novi Fructalovi sokovi Selection iz sveže stisnjene sadja vas bodo zapejali že s prvim požirkom. Svet svežih, naravno sladkih sadjev brez vsakega dodatka, klorina ali šminke je namreč tako izvesten, dober in pošten, da se mu ne boste mogli upreti. Izbirate lahko med okusi najslajših agrinsov Kostarike, najbolj sočnih pomaranč Brazila, najskrbneje izbranih grenivk Mediterana in najokusnejših rdečih sadežev, zbranih pod imenom Red Berries. Sokovi Selection vas čakajo na prodajnih policah – privoščite si jih.

ste.« Prodaja se povečuje tudi v Nemčiji, tako da OKM zdaj kar 70 odstotkov celotne proizvodnje izvozi.

Na ta način so vsaj nekoliko omilili krizo na domačem in hrvaškem trgu: »Nisem pričakoval tolikšnega upada v naši branži, saj ga ocenjujemo na 30 %. Toda prepričan sem, da bo že prihodnje leto bolje,« je optimističen Kukovič, ki še bolj pozorno spremlja, kaj se v svetu dogaja pri razvijanju novih tehnologij in materialov in kaj počne konkurenca: »Moramo biti korak pred ostalimi, tako kot doslej!« Kukovič se je namreč že od vsega začetka spopadal z najbolj zahtevnimi izzivi na področju optike in se že hitro usmeril v izdelavo specialnih leč ter vseskozi izboljševal in razvijal tehnologijo izdelave ter uporabljal najboljše materiale, ki so bili na razpolago: »Pred nekaj leti smo kot prvi na svetu uvedli free form tehnologijo, do katere so bili na začetku vsi skeptični, danes pa že povsod prevladuje. Nanjo nas je usmeril vodilni izdelovalec strojev za optiko in

katere izdelava traja pol leta. Z njimi izdelujemo večžariščne oz. progresivne leče, ki so prav zaradi te tehnologije postale cenejše in dostopne širšemu krogu

imajo težave z vidom, namenjena bližnja Art Optika. Za obisk strokovnjaka okulista ne potrebujemo napotnice, pregled je brezplačen, saj ima očesna ambulanta državno koncesijo. Z receptom lahko kar na licu mesta naročite očala, ki jih do določenega standarda krije zdravstvena blagajna (nadstandard se pač doplača). V Art Optiki imajo seveda tudi pestro paleto okvirjev in sončnih očal – naročajo posamezne primerke ali majhne serije, saj se tudi očala hitro prilagajajo modnim smernicam in lahko hitro zastarijo.

Še to: OKM je ISO standard pridobilo že pred desetimi leti in ga v tem času še enkrat obnovilo, kar tudi priča o urejenosti in ugledu podjetja.

Edo Pelicon

Pizzeria in špageterija, se iskreno zahvaljuje vsem za izkazano zaupanje.

Tudi v prihodnjem letu vam bomo na voljo z:

- samopostrežnimi kosili
- pizzami
- testeninami
- jedmi po naročilu
- cateringom

Sproščeno in mirno preživite božične praznike. V novem letu pa veliko sreče, zdravja in optimizma, vam želimo.

Castrumfoto

V znamenju desetec (in stotice)

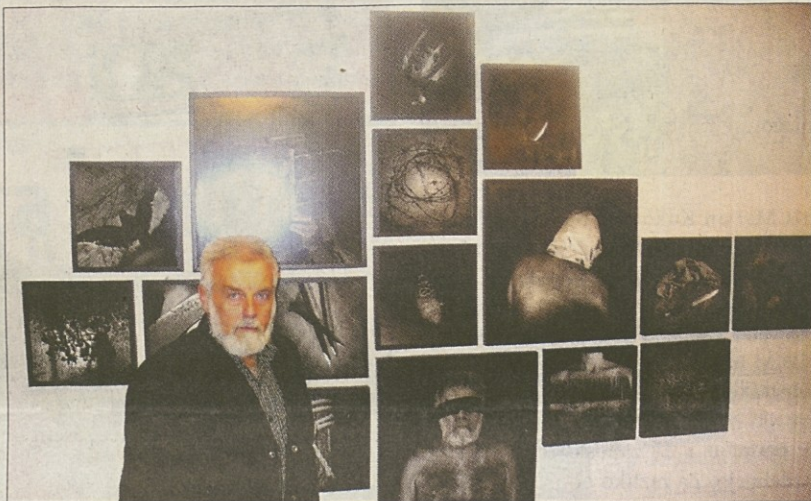
Ajdovščina, 10. decembra - Mednarodnega fotografskega srečanja Castrumfoto 2010 se je udeležilo deset fotografov iz Slovenije in Italije. Pod okriljem Pilonove galerije Ajdovščina in vodstvom Primoža Breclja so fotografi ustvarjali sredi oktobra v Ajdovščini in Vipavskem Križu, posvečali pa so se avtoportretu.

Predpisana tema izhaja iz Klemenčevega leta, ki se ob stoletnici lutkarstva v Ajdovščini počasi končuje. Milan Klemenčič (1875 - 1957) se je ob lutkarstvu posvečal tudi fotografiji, med katerimi zavzemajo portreti in avtoportreti pomembno mesto. Izbor 30 - ih Klemenčičevih portretov je opravil mag. Mirko Kambič, ki je v katalogu zapisal, da je znameniti lutkar »s fotografskimi portreti iskal svojo lastno zavest, utrjeval družinske in sorodstvene vezi.«

Deseterica udeleženk in udeležencev letošnjega Castrumfota se je pri fotografiranju samega znašla pred zahtevnim izzivom. Ne toliko v tehničnem smislu, saj vsi dovolj dobro obvladajo tudi samosprožilce, pač pa v izbiri okolja, motiva oziroma izraznega načina. Razstava je postregla z neverjetno raznovrstnostjo,

kot so pač raznolika njihova življenja. Nenazadnje pripadajo različnim generacijam in izhajajo iz različnih ustvar-

jalnih okolji. Zbirka ponuja klasično, celo naturalistično upodobitev, abstraktnije prijeme, pa tudi uporabo videa in instalacije, pri čemer ženske predstavnice sebe dojemajo bolj intimno (posebno Nika Furlani) kot (večina) moških.

Nedvomno je z nizom avtoportretov, s pravo fotogodbo, obiskovalce na odprtju razstave presenetil Andrej Perko, umetnik, ki je že pred časom kupil staro hišo v kriških gasah in jo domiselno obnovil. Vanjo rad povabi tako domačine kot umetnike, toda tokrat mu je služila za 'samorazgalitev'. Poleg tega je samemu sebi imenitno 'odigral' vlogo ujetnika in obojenca: »Sploh ni tako enostavno, ko se, predvsem osebno, razgališ pred svetom – zdaj bom lažje razumel bodoče portretirance ...«

ep

Zoran Mušič v Beogradu

Pilonova galerija prispevala dve deli

V srbski prestolnici bo do konca januarja na ogled razstava del Zorana Mušiča. Razstavljena bodo dela iz zasebnih zbirk, dve deli pa bo v Beograd poslala tudi Pilonova galerija, ki je tudi sicer sodelovala v projektu. Podprlo ga je tudi slovensko ministrstvo za kulturo.

Beograjska razstava sicer ne bo tako obsežna kot ljubljanska retrospektiva ali beneška razstava portretov, bo pa dovolj reprezentativna, da si bo srbsko občinstvo lahko ustvarilo vtis o enem največjih slovenskih umetnikov. Kustos razstave Gojko Zupan je namreč pripravil izbor 52 Mušičevih slik, grafik in risb, ki so nastale med letoma 1931 in 2000 ter skušal z njimi potegniti lok od prvih razstav v Beogradu do njegovih zadnjih del, z vsemi pomemb-

nejšimi postajami na njegovi umetniški poti. Pri tem so seveda še posebej izpostavljene Mušičeve vezi z Beogradom, kjer je večkrat samostojno in skupinsko razstavljal, dobro pa je poznan tudi tamkajšnji likovni kritiki. Pilonova galerija Ajdovščina pošilja v Beograd dve Mušičevi sliki – Dalmatinsko zemljo (1958, pastel) iz Pilonove zapuščine in nedavno pridobitev ajdovske galerije – Mariborski kolodvor (1938, olje – na fotografiji).

PG Ajdovščina

Izvrstni tolkalisti v Vipavi

Vipava, 25. novembra - Glasbeni zavod Hrabroslav Otmar Vogrič, ki ga vodi Vlasta Lokar Lavrenčič, je poskrbel za zanimiv koncert skupine Rhythm Xing, ki ga sestavlja pet izvrstnih tolkalistov. 'Ritmičarji' so pravzaprav imeli kar dva nastopa, najprej za šole, zvečer pa še za 'izven'.

Vlasta Lokar Lavrenčič, vipavska glasbena pedagoginja, je vodja skupine Rhythm Xing Richarda Filza spoznala na seminarju za glasbene pedagoge v Salzburgu in se z njim dogovorila za gostovanje na Vipavskem, prvenstveno za dijake Srednje šole Vena Pilon iz Ajdovščine. Vendar je skupina zelo zasedena, končno pa so po skoraj dveh letih uspeli najti prost termin. Bila bi škoda, če izvrstnih tolkalistov ne bi slišalo čim več učencev in dijakov, so se ajdovskim srednješolcem pridružili še dijaki Škofijske gimnazije iz Vipave in učenci ajdovske in vipavske šole. Vsi

učenci in dijaki kot tudi učitelji in večerni obiskovalci koncerta so bili nad koncertom izredno navdušeni.

Člani skupine so Richard Filz in Gerhard Reiter (Avstrija), Louis Riviera (Brazilija), Mamadou Diabate (Burkina Faso), Milagros Pinera (Cuba), (Avstrija), torej prihajajo iz štirih različnih kontinentov. Vsak izmed njih nastopa tudi samostojno oz. v drugih ansamblih in zasedbah. Mnogi so se uveljavili tudi kot glasbeni pedagogi in avtorji pedagoške literature s področja ritma (literatura za različna tolkala, body percussion, vokal percussion, be-

atboxing, rap ...).

Posebnost te skupine je poleg izrednih izvajalskih sposobnosti in uigranosti tudi vključevanje publike v dogajanje na odru. S sugestivnostjo in energijo so k ritmičnemu izvajanju pritegnili prav vse poslušalce. Celotna predstava je bila izredno pozitivno naravnana, z veliko mero zdravega humorja. Poslušalci so odhajali vedri in nasmejani, nastopajoče pa so na koncu 'zasuli' s prošnjami za avtograme. Večina nastopajočih je izrazila željo, da bi jih prihodnje leto ponovno povabili v goste.

rl

**PRIŽGALI SMO
VSE LUČI**

Svetlo,
toplo,
varno in prijazno
leto 2011.

SKAPIN

Ko še ni bilo vodovoda

Igra, petje in ples

Ajdovščina, 5. decembra – Potem ko je veseloigra z naslovom "Halo? Kej pr' vos že tječe?" doživela premiero na domačem odru na Planini, je navdušila še ajdovsko publiko v Dvorani prve slovenske vlade.

Veseloigra je v celoti plod 'domačega', se pravi planinskega znanja, saj so v 'projekt' vključene številne skupine in posamezniki s Planine - otroci, Društvo gospodinj s Planine in njihova ženska pevska zasedba, pa dramska skupina ter seveda avtor besedila in režiser predstave Dušan Česen. Posegel je v čas pred letom 1983, ko je na Planino končno pritekla voda iz hubeljskega vodovoda. Dotlej so v sušnih obdobjih čakali na gasilce, da so jo pripeljali. To so bili časi udarništva, svet krajevne skupnosti je zasedal v gostilni, ob nedeljah se je plesalo po kvadrilih, s plačilom vstopnice za vsako rundo (treh skladb) posebej. Spominov na čase, ko so bile vaške klepetulje pri štirni sredi

vasi bolj 'učinkovite' kot je danes internet, ni zmanjkalo, domislic, ki so nastale na osnovi bolj ali manj resničnih dogodkov, tudi ne. Poleg izvrstne igralske zasedbe (ki bi zagotovo zasenčila tisto iz Črnih bratov), so se izkazale tudi pevke in plesalci, kar so znali tudi gledalci v dvorani nagraditi z bučnim in dolgim aplavzom. Nostalgijo na tiste čase, ki se nam danes zdijo naravnost idilični, ko je imelo življenje, čeprav brez mobilov, še vedno človeški pridih in dostojanstvo, so planinske gospodinje razpotegnile tudi še po predstavi v avlo, kjer je zadisalo po domačih ocvirkih (na fotografiji) in ki so kar hlepeli, da jih zalijemo s planinsko pinelo.

Umetniki za karitas - živa priča sodobne umetnosti

'Nosite bremena drug drugemu'

Zemona, 20. novembra – Kot uvod v Teden karitas je bila na dvorcu Zemona svečana akademija z odprtim prodajne razstave likovnih del, ki so nastala v 16. mednarodni likovni koloniji Umetniki za karitas avgusta 2010 na Sinjem vrhu. S slovesnostjo so obeležili še 20 - letnico delovanja Škofijske karitas Koper.

Udeležence je pozdravil koprski škof Metod Pirih in se pristoječe in sodelavcem zahvalil za opravljeno delo v dveh desetletjih. »Cerkev se trudi odgovarjati na znamenja časa in poziva k socialnemu čutu, pozornosti do bližnjega, solidarnosti in k občestvu dobrin,« je dejal škof Pirih. Po njegovem mnenju pa le skrb za dobrodelnost in blaženje stisk ni dovolj, treba je tudi opozarjati na krivice, se boriti za večjo pravičnost v družbi. Ravnatelj Škofijske Karitas Koper Matej Kobal je v kratkih orisih predstavil prehojeno pot organizacije, ki danes pomaga že 4000 družinam, število pomoči potrebnih ljudi pa še raste, kar je svojevrsten alarm. Po mnenju pomočnice ravnatelja Jožice Ličen je karitas vest družbe, saj na terenu spoznavajo stiske ljudi in na njih

opozarjajo pristojne.

Glasbeni del večera so obogatili Vipavski tamburaši pod vodstvom Neže Žgur, program je povezoval Jože Bartolj. Udeležence kolonije in njihova dela je predstavila likovna kritičarka

Anamarija Stibilj Šajn. Na Sinjem vrhu je leto poleti ustvarjalo 15 umetnikov, pridružili so se jim še stalni strokovni sodelavci, med njimi Lucijan Bratuš, Primož Breclj, Silva in Azad Karim. Ob dnevu odprtih vrat je svoja dela podarilo 74 oseb, kar je skupaj navrglo kar 165 likovnih del. Po Zemonu se razstava seli v Gorico, nato Ljubljana, Maribor, Šoštanj, Trst, Portorož, Bovec, Mengeš

... Od leta 1995, torej od prve kolonije Umetniki za karitas pa vse do danes je svoja dela prispevalo že več kot tisoč avtorjev, skupno število del pa je preseglo poldrugi tisoč. Skoraj 1100 del je že bilo prodanih na 166 prodajnih razstavah po Sloveniji in tujini, druga dela so postavljena na stalnih razstavah oz. plem-

nitijo prostore, za katere so bila namenjena. letošnja kolonija je potekala pod geslom 'Nosite bremena drug drugemu', izkupiček od prodanih del pa bo namenjen družinam v stiski.

Vili Baronovski

Možnost nakupa z obročnim odplačevanjem za dobo **3 let brez obresti!**

Srečno in uspešno 2011

Takoj vseljiva stanovanja v Vipavi na Goriški cesti 6.a in 6.b. Stanovanja v skupni izmeri od 55,33 m² do 232,06 m². Cene od 90.477,47 € do 215.601,98 €. Cene vključujejo 8,5% DDV.

ZEMONO

INFORMACIJE in PRODAJA

Zemona d.o.o.
Gradiška cesta 9
5271 Vipava
tel.: 05/36 63 552, 041/480 670
zemono@gmail.com
www.zemona-nepremicnine.si

Prehodni pokal bi lahko ostal v Ajdovščini

Prvenstvo izgubili za las

Končalo se je tekmovanje starodobnikov Slovenije, ki ga organizira Zveza starodobnih vozil Slovenije. Društvo ljubiteljev starodobnih vozil Vipavska dolina iz Ajdovščine je letos doletela čast, da je pripravilo zaključno prireditev s podelitvijo pokalov in priznanj.

Na podelitev v hotelu Gold Klub v Ajdovščini so bili vabljeni vsi prejemniki nagrad v posameznih kategorijah ter absolutni prvak med avtomobili in motorji. Društva pa so prejela pokale za uvrstitev do tretjega mesta, prehodni pokal za eno leto pa je prejelo društvo z največ osvojenimi točkami v prvenstvu.

V letu 2010 smo imeli 6 tekem v različnih krajih po Sloveniji ter spoznali

njihove običaje, zgodovino kulinaricne dobrote in njihove znamenitosti. Za osvojitve točk mora posameznik s starodobnikom opraviti vsaj tri tekme. Menjava osebe ali vozila je neveljavna. Naši tekmovalni ekipe so se letos pridružili tudi novi člani, kar je za društvo zelo spodbudno.

Nastala finančna kriza v državi je seveda prizadela tudi naše tekmovalce, kljub temu pa so se čez leto dobro

odrezali. Druženje, priprave na tekmo, napeti trenutki med tekmo, priprave in namestitve merilnih naprav ter dobro prevožena ovira so naloge, ki jih mora voznik starodobnika čim bolj opraviti, da osvoji pokal, pridobljene točke pa se prenesejo tudi klubu za končno uvrstitev.

Devet tekmovalcev je v društvu tekmovalo in uspeli so zato, ker so verjeli vase in bili natančni na tekmah ter tako osvojili pokale po kategorijah.

Manjkala je samo pika na i, saj smo le za 14 točk izgubili prvenstvo. Prehodni pokal zveze bi bil lepa nagrada za letošnjega Miklavža, a tudi z drugim mestom smo zelo zadovoljni. Klubov in društev je v zvezi kar 37, tako da smo lahko ponosni na naš rezultat in dejstvo, ga spada naše društvo Vipavska dolina v sam vrh, tako po tekmovalni kot po organizacijski plati.

Naša zveza je pooblaščen organizacija mednarodne zveze FIVA za Slovenijo. Izdaja izkaznice za starodobnike, tako domače kot mednarodne, organizira tekmovanja, prireja izobraževanja za komisarje in športne funkcionarje, zato nam je v čast, da sodelujemo v tej zvezi in smo njeni člani. Mesto Ajdovščina pa je lahko ponosno, da ima tak klub.

Božo Lovišček

Srečanje v Banja Luki

Oglasi se telefon in dobiva povabilo za Rally starodobnikov v Banja Luki. Kratak posvet z možem Dragom - in odločitev: »Grega!«

Pot je dolga, toda na to ne smeva misliti, saj so nas povabili v Banjo Luko, tam še nisva bila. Nikogar ne bova poznala, vse bo novo

vse bo prvič. Prav res, vsi enako misleči iz Reke, Zagreba, Splita, Solina, vsi smo bili tam in še nekaj novih prijateljev iz Zrenjanina, Beograda in Zenice.

V petek smo imeli gostijo in medsebojno spoznavanje. Posebna pozornost je bila namenjena vsem udeležencem, ki so prispeli od daleč, vsaj nad 250 km. V nedeljo je potekal program, ki ga je ovekovečil dež. V Banja Luki pozna vse vrste dežnikov, nazadnje sva kupila dva velika dežnika, ker drugače ni šlo.

Bogatejša za nove prijatelje, za veliko novih izkušenj in spoznanju kako drugi ohranjajo starodobna vozila, sva se kljub deževnemu vremenu zadovoljna in ponosna vračala domov.

Mogoče drugo leto ne bo deževalo ...

Renata Kukovič,
foto Studio Risto

Društvo upokojencev Ajdovščina

Inventura dejavnosti v letu 2010

Naše društvo vedno stremi k temu, da bi naši člani čim lepše preživeli leto in se dobro počutili. Pred vsakim koncem leta se sestane naša komisija za izlete in letovanja in snuje, kam bi bilo najlepše potovati naslednje leto.

Društvo upokojencev Ajdovščina

»Vsi različni in vsi enaki«

Ajdovščina, 19. novembra - Društvo upokojencev Ajdovščina je v svoj letni program uvrstila tudi projekt 'Vsi različni in vsi enaki'. Hoteli smo predstaviti možnosti druženja različno opravilno sposobnih ljudi. Samo dogajanje je bilo v Dvorani prve slovenske vlade, kjer se je predstavilo veliko število izvajalcev iz društev in šol.

Gledališka skupina gluhih in naglušnih Severno Primorske regije je nastopila s skečem 'Frizer', odigrala sta ga Katarina Vrtač in Vladan Vukajlovič.

Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Vipava je sodeloval s Pavčkovimi Darovi in Marušo Mekina ter prijateljico Darjo Benčina, z ljudsko 'Imamo dolino zeleno' so nastopili še člani instrumentalne skupine, ki jih na harmoniki spremljala Maja Sajovic.

se je ustanovila v letu 2010. Pripravili so dve narodni pesmi: 'Je pa davi slanca pala' in 'Moj klobuk ima tri luknje'.

Kot zadnji so se predstavili otroci Osnovne šole Šturje in dramska skupina Zarja Društva upokojencev Ajdovščina s predstavitvijo 'Bndime' v Vipavski dolini. 'Bndime' je napisala Urška Kranjc, odigrali pa so pod vodstvom Jožice Mozetič in Polone Juretič. Isto igrice s plesom in petjem so predstavili tudi v Ljubljani na festivalu za tretje ži-

vljenjsko obdobje v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma. Na harmoniko jih je spremljal učenec osnovne šole Šturje Jožko Ferjančič.

Med posameznimi točkami sta nastopili Vanda Žvanut in Ana Žgavec s poezijo Ide Semenič.

Program je povezoval Peter Žgavec, vsi so člani dramske skupine Zarja Društva upokojencev. Posnetki prireditve so delo Romana Žonte. Prireditev je bila zelo uspešna in prisrčno so jo sprejeli tako nastopajoči kot gledalci v dvorani.

Zbirali smo samoprisepek za pomoč folklorni skupini Osnovne šole Šturje, za nakup narodne noše. Ni bilo veliko, toda veseli smo vsakega prispevka, hvala vsem, ki so darovali.

Po končani prireditvi smo povabili nastopajoče v pizzerijo Zmaj, kjer smo se ob skromni zakuski krasno poveselili. Na pomoč nam je priskočil tudi kitarist Damjan Bone in tako smo tudi z gojenici zaplesali in zapeli. Vzdušje je bilo res prijetno.

Moram priznati, da me je delo v društvu in priprave na prireditev zadnjih nekaj dni kar utrudilo. Pred prireditvijo sem skoraj obupala in si želela, da se čim prej konča in grem domov na počitek, razmišljala sem, kam bi človek šel, da si napolni z novimi močmi. Ne boste verjeli, že po končani predstavi so se mi začele vračati moči, ko pa smo zapustili pizzerijo Zmaj, bi lahko delala še celo noč. Hvala vam vsem, ki ste sodelovali z nami.

Metka Marušič,
foto Roman Žonta

in Izlakah in jim pripravimo kulturni program. Marca vsako leto na občnem zboru podamo poročilo o opravljenih aktivnostih in sprejemamo plan dela za naprej.

V društvu se upokojenci lahko preizkusijo v številnih športnih dejavnostih kot so balinanje, pikado, streljanje. Prav v teh panogah priredimo tradicionalni majski turnir z mednarodno udeležbo. Občasno se srečujejo tudi člani, ki se ukvarjajo z ribolovom, šahom in križankami. Skrbimo za rekreacijo in zdravje članov, zato imamo na Policah ob torkih telovadbo, ob sredah pa plavanje. Letos smo začeli z igranjem namiznega tenisa in sicer na osnovni šoli Šturje.

Ne smemo pozabiti, da se naši člani tudi izobražujejo, denimo v računalništvu - na Ljudski univerzi Ajdovščina in osnovni šoli Šturje. Učimo se tudi klekljanja pod vodstvom Zmage Žonta.

V okviru projekta 'Starejši za boljše kakovost bivanja doma' smo organizirali mrežo prostovoljk in prostovoljcev, ki obiskujejo starejše od 70. let in jim pomagajo organizirati pomoč, kadar so je potrebni. Radi bi vključili še dodatne prostovoljce, zato vas vabimo v naše vrste.

Okvirno smo vas seznanili, kako deluje društvo. V kolikor ima kdo predloge, kako bi še izboljšali ponudbo našega društva, naj predloge posreduje na sedež društva. Vabimo vas, da se vključite v katero koli našeto dejavnost!

upravni odbor DU

VELRAD INŽENIRING d.o.o.

Lokavec 130 F, 5270 Ajdovščina
radovan.velikonja@velrad.si

Gsm 051 683 103

-GRADBENIŠTVO, VSE VRSTE VISOKIH IN NIZKIH GRADENJ

-IZVAJANJE NADZORA

-STORITVE Z GRADBENO MEHANIZACIJO

-ODSTRANJEVANJE CEMENTNO AZBESTNIH OBLOG (salonit)

NI ne konse in ne začetek, je le točka krogu, ki da nov zalet, je energija, ki

zdrži ljudi v miru in ljubezni, vesel Božič in srečno novo leto 2011

Novoletne želje - skrite so sanje,
novoletne želje - majhne so trajne,
naj postanejo hrepenenje in smeh;
Vesele praznike in srečno 2011!

HYUNDAI
AVTO UKMAR Igor Ukmar s.p.
Gradiška cesta 3
5271 Vipava
Telefon: +386 (0)5 368 70 10
E-Pošta: avtoukmar@stol.net

OŠ Danila Lokarja Ajdovščina

Nagrada za lepo delo

Učenke OŠ Danila Lokarja Ajdovščina, ki se tudi letos učijo in igrajo z besedami pri mentorici Ireni Šinkovec, so se spet izkazale. Sodelovale so na natečaju 'Vsi smo otroci sveta', razpisala sta ga Informacijski urad Sveta Evrope in uredništvi PIL in PLUS, in sicer v Tednu globalnega učenja.

Učenke so našle veliko motivov in idej, jih povezale v svoja sporočila, opise in intervjuje ter jih poslale v Ljubljano. Besednim sporočilom so dodala tudi nebesedni jezik, da so bile naloge prepričljive, doživete in nazorne.

Razmišljale in izpovedovale so svoja spoznanja, da naj bi bilo otroštvo lepo povsod, kjer živijo otroci, čeprav so bile istočasno prepričane, da to ni res. Sporočila so dokazovala, da jezik ni ovira za otroško sporazumevanje, da so njihove igre zanimive tudi za tuje otroke,

ki pridejo k nam ali samo na obisk ali se k nam preselijo.

Naloge so potrjevale, da otroci ne poznajo nestrpnosti, da sprejmejo tujce in jim želijo pomagati. Čeprav so bile tudi njihove izpovedi igre, tokrat z besedami, ki nastajajo pri interesni dejavnosti in niso obremenjene z ocenami, so dokazovale velike misli, ki jih odrasli težko premoremo.

Njihova dela so bila razstavljeni v Informacijskem uradu Sveta Evrope. Med drugimi deli, prispelimi na tečaj, so dokazovala, da so se učenke OŠ

Danila Lokarja zelo potrudile. Kar dve deli, med petimi nagrajenimi, sta bili iz Ajdovščine. Avtorici Timija Fabčič in Martina Lokar sta bili povabljeni na sprejem v prostore ministrstva za zunanje zadeve, k ministru Samuelu Žbogarju, častnemu pokrovitelju natečaja, ki je nagrajence sprejel, jih pozdravil, se z njimi fotografiral in se jim zahvalil za lepe izpovedi v besedi in sliki. Na sprejemu so nagrajenci prejeli uporabne nagrade: knjige, pisala, obeške, posladkali so se, si ogledali na razstavi bogastvo poslanih del. Spregovoril jim je generalni sekretar ministrstva za zunanje zadeve Aljaž Gosnar in poudaril, da tudi otroci lahko veliko pripomorejo k boljšemu razumevanju Evrope in sveta. Mag. Kristina Plavšak Krajnc, direktorica Informacijskega urada Sveta Evrope, je pohvalila lepo delo udeležencev natečaja. Nagrade, med katerimi je bila tudi celoletna naročnina na PIL, pa je podeljevala urednica Jana Zirkelbach.

Učenke kreativnega pisanja na OŠ Danila Lokarja Ajdovščina so dodale s svojimi mislimi kamenčke prijateljstva z vsemi otroki sveta; zadnje kamenčke so dodali otroci iz Gaze, ki se zdravijo pri nas v Univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu Republike Slovenije - Soča.

Martina Lokar je zapisala: »Otroštvo je otroštvo pri nas in v Avstraliji!«

M.

Matematični večer na OŠ Šturje Ajdovščina

Števila skozi čas

Na prvi decembrski večer se je na šoli odvijal matematični večer z naslovom Števila skozi čas.

Skupina devetošolcev, ki jim matematika in zgodovina matematike predstavljata izziv, je poslušalce popeljala skozi zgodovino števil. Svojo pot so začeli s prvim evidentiranim zapisom štetja na kosti (Afrika, 35.000 let pred našim štetjem), jo nadaljevali

šifriranja, ki so ga uporabljali tudi arheologi za tolmačenje neznanih pisav, ter nas seznanili s problemom predaje ključev. Posebnosti zapisov številskih simbolov pri Egipčanih in Majih je

z enkratnostjo inkovskih vozlov pa vse do problema obstoja neskončnih množic števil. Svoje enoletno raziskovanje so predstavili ob zanimivih elektronskih prosojnicah.

Vid Štrancar je približal način šifriranja, ki so ga uporabljali tudi arheologi za tolmačenje neznanih pisav, ter nas seznanili s problemom predaje ključev. Posebnosti zapisov številskih simbolov pri Egipčanih in Majih je predstavila Leila Winkler, ki nas je tudi učila razbrati številski pomen inkovskih vozlov. Lara Kornhausler je osvežila naša znanja o rimskih številkah in nam pomagala razvozlati vsebino nekaterih kitajskih pismenk. Matej Marc je zbral podatke o razvoju zapisa ulomkov, decimalnih števil in nas predenil s podatki o večstoletnih dvomih matematikov glede rabe negativnih števil. Urša Jerončič je predstavila razvoj arabskih številskih znakov in poskušala odgovoriti na vprašanje, ali lahko imamo nič nečesa. Staša Breclj je spregovorila o neskončnih množicah števil in nas povabila v hotel z neskončnim številom sob. Določanje prijateljskih, srečnih in drugih zanimivih števil je prikazala Anja Slemič, ki se je ukvarjala tudi z babilonskimi klinastimi zapisi števil. Mariša Tripkovič je večer zaključila z igrivimi figuralnimi števili in na primerih pokazala obstoj Fibonaccijevega zaporedja v naravi. Monika Semič, ki zaradi bolezni ni mogla predstaviti svojega dela, je raziskovala burno preteklost kvadratnega korena števila dve in tekmo računalnikov pri odkrivanju neštetihih decimalnih mest števila pi. Njen prispevek in tudi ostale predstavitve si lahko ogledate na spletni strani šole <http://www.os-sturje.si/>.

Ob koncu so obiskovalci prejeli zbirko matematičnih gobelinov, ki so jih v lanskem šolskem letu pri krožku logike pripravili učenci Niki Bizjak, Mojca Breclj, Meta Červ, Annasibilia Požrl, Kaja Rustja in Mariša Tripkovič.

Starši, učitelji z bližnjih in domače šole, upokojeni učitelji matematike in drugi obiskovalci so bili nad predstavitvijo navdušeni in so predavatelje nagradili z aplavzom.

Evgenija Godnič, mentorica

Prisrčno Vam voščimo vesele in blagoslovljene božične praznike. Novo leto naj bo radodarno z zdravjem, veseljem, srečo, uspehi, naj bo v miru, zaupanju in sodelovanju preživeto.

METIS d.o.o.
KERAMIKA

SLAŠČIČARNA in PICERIJA

Šturje

Ambient dobrih, pravih slaščic.

Sladoled z vročo čokolado.
Božansko.

Prepustite se razvajaji.

Novo!
Sladoled z vročo čokolado

... dopoldanska razvajanja
z mini panetoni, piškoti, teodozijevimi kroglicami ...

... popoldansko sanjarjenje
z vrhunskimi torticami, semifredi, sadjem v čokoladi, čokoladami ...

... večerni maraton
s sladoledom in vročo čokolado, čokoladnimi dodatki ter...

... osupljive kulinarčne sestave
60-ih Erikovih pic.

Popravek

Avtorica članka "Burjo spoznali v živo" v zadnji številki Latnika je bila dijakinja Soraja Tratnik iz razreda 2. a in ne Melita Lemut Bajec, ki je članek po elektronski pošti le preposlala.

op. ur.

Vesele
praznike in
velik uspehov
v
psihajajočem
letu

Lozej inštitut
za varnost

Ajdovščina: Goriška cesta 62, 5270 Ajdovščina
t: (05) 36 64 180, (05) 36 64 184, f: (05) 36 64 190
www.lozej.si

Osnovna šola Dobravlje

Obiskal nas je Andrej Rozman Roza

Dobravlje, 18. novembra - Našo šolo je obiskal pesnik, pisatelj, igralec in dramatik Andrej Rozman Roza. Na literarno srečanje smo se z učenci sistematično pripravljali in sicer pri urah medpredmetnih povezav knjižničnih znanj in slovenščine. Učenci so spoznavali življenje in predvsem literarno delo umetnika. Pri tematskih urah so nastali plakati, s katerimi smo zapolnili panoje šolskih hodnikov.

L iterarno srečanje smo oblikovali v dveh delih. Najprej so se z njim pogovarjali učenci podružničnih šol. To so učenci od 1. do 4. razreda. Zatem pa je izbrano besedo namenil učencem centralne šole, od 5. do 9. razreda.

Kratek kulturni program, ki so ga oblikovali šolski pevski zborčki, recitacije učencev, tematsko likovno ozadje (na temo knjiga), smo dopolnili še s poslušanjem glasbenega posnetka pesmi Mleko. Rozmanovo pesem je uglasbil in posnel (v rockovski različici) oče učenca podružnične šole. Po uvodnih besedah, programu in predstavitvi gosta je sledilo zabavno - poučno romanje v svet poezije ter igre.

Z najmlajšimi učenci se je Andrej

Rozman Roza pogovarjal v obliki recitacij njegovih pesmi, postavljanju ugank, igranju lovca in Miška razgrajača. S prefinjenim občutkom je literarno zabaval in poučeval. Vse do zaključka je uporabljal pesniško, igrivo besedo. Takrat

pa so (smo) skupaj izstrelili raketo, ki je postopoma prižigala motorje in na Rozmanov BUUUM ... doživela izstrelitev. Najmlajši učenci so mu v zahvalo poklonili zbrane pesmi in posnetek uglasbene pesmi.

V drugem delu pa je Rozman učenec popeljal od pesmic in ugank, preko Urške (verzija Prešernovega Povodnega moža) in lepe Vide, do Gravževega dne in izpusta rakete. Modre misli in pesniški 'poduki' lepe, prevzetne Urške in prepozno skesane lepe Vide so mladim na sodoben način pokazale, da se ljudje še vedno največ ukvarjamo z osnovnimi človeškimi lastnostmi, ljubeznijo, srečo, izdajstvom, prevaro ... Na sodoben in pronicljiv način je s pomočjo poezije mlade popeljal skozi kratek diskurz o vrednotah.

Kljub temu, da so bili na drugem delu srečanja večji in starejši učenci, po najstniško že močno razmišljujoči, smo vseeno vsi skupaj 'izstrelili' veliko otroško raketo.

Obe raketi, mlajših in starejših učencev, sta bili poslani v vesolje z vsemi njihovimi mislimi in željami. Čemu pa je namenjena umetniška beseda, če ne ravno odpiranju prostih in širokih poti domišljiji in čistemu otroškemu veselju?

Upamo, da smo tudi s tokratnim literarnim srečanjem dali otrokom pa tudi vsem pedagoškim delavcem, vsaj malo pesniške in umetniške izstrelitve naših sanj.

Irma Krečič Slejko

Krompirjevo srečanje

Letos so imeli šolarji v oktobru 'krompirjevo počitnice' (izraz izhaja iz nemško govorečih dežel, kjer so bili otroci kmetov jeseni kakšen teden ali več oproščeni šole, da so lahko v domači vasi pomagali pri spravljanju pridelka, tudi krompirja), neumni kmetje naj bi imeli debel krompir, mi pa smo 'imeli krompir', torej srečo, da smo lahko v vrhpoljskem otroškem vrtcu jeseni organizirali 'krompirjevo srečanje', kjer smo se zabavali z raznimi igrami s krompirjem in se na koncu najedli kuhanega krompirja s skuto in maslom.

I deja se je porodila po pogovoru, da je moč pripraviti srečanje s starši na bolj zdrav način in brez sladkarij,

torej kot srečanje zabavnega s koristnim in kot tako je naše snidenje tudi izjemno lepo uspelo. Starši in otroci dveh skupin

(polžkov in palčkov) so prišli dobro razporejeni in se v tandemu s svojim otrokom zabavali s tekmovalnimi igrami, kjer so s hojo po gredi nosili krompir na žlici, igrali slalom s porivanjem krompirja med prečkami, krompir so nosili zavezan okrog pasu in z njim porivali žogo po progi, plazili so se po hrbtu s krompirjem pod brado, v igri 'ptički v gnezda' je krompir predstavljal gnezdo, skakali so v vrečah in v rokah nosili košarico krompirja, iz spužve so izrezovali velikanske krompirje, z zavezanimi očmi so risali košaro, polno krompirja itd. Bilo je zelo prijetno in zabavno in za epilog smo si vsi skupaj privoščili topel kuhan krompir v olupkih, ki so ga starši s svojimi otroki olupili ter ga z dodatkom masla ali skute pojedli.

Odras tako zanimivega doživetja se je pokazal kot res pravi 'krompir' za otroke, saj so lahko starši s svojimi malčki sodelovali, tekmovali, uživali, spoznavali in se zelo zabavali. Veseli smo, da smo lahko s preprostimi poljskim pridelkom pričarali okus po zdravem in nasmeh na obrazih vseh udeležencev.

Ida, Anja, Andreja, Tadeja in Damjana,
Otroški vrtec Vrhpolje

Živi preprosto

V smeri podnebne pravičnosti

V tednu Karitasa smo se na podružnični šoli Podkraj vključili v vseslovenski tradicionalni projekt, ki ga je organizirala Slovenska Karitas.

V sako leto potekajo delavnice pod različnim sloganom. Letošnji, z naslovom Živi preprosto - v smeri podnebne pravičnosti, je učencem približal problem podnebnih sprememb, vzroke zanje in posledice. Uvod v delavnice je bilo predavanje višje medicinske sestre Tatjane Čuk iz Višenj, ki je nazorno, podkrepljeno s fotografijami, učencem prikazala življenje ljudi v Ugandi, predvsem pa tamkajšnje

zdravstvene in življenjske razmere ter nesebično pomoč zdravstvenega osebja. Predavanju je sledil kratek animirano - dokumentarni film o življenju v Afriki; s poudarkom na podnebnih spremembah. Sledile so delavnice po razredih. Učenci prvega razreda so izdelovali planet Zemljo iz odpadnega materiala (na fotografiji), drugošolci so iz starega papirja izdelali lične skledе, tretješolci pa so znanje o podnebnih spremembah prikazali v obliki plakata. Vsi učenci so ob zavedanju, kako ljudje uničujemo planet, vneto ustvarjali in z izdelki spodbudili k varovanju okolja, saj je skrb za okolje ključnega pomena za vse prebivalce našega planeta.

Veronika Tihelj Bajc

Osnovna šola Col

Osmošolka s knjižnim prvencem v rokah

Večer Prešernovega rojstnega dne smo obeležili na prav poseben način. Posvetili smo ga osmošolki Sari Puc in njeni domišljijki zgodbi Morlana, ki je pravkar izšla pri založbi SMAR - TEAM.

Njena domišljija je našla pot na papir že v šestem razredu. Priznala je, da niti sama ni verjela, da bo prav ta zgodba nekoč zagledala luč sveta. A prav njena vztrajnost in pogum sta botrovala rojstvu nove knjige.

Potrudili smo se, da bo ta večer za našo mlado pisateljico zapisan v spominu kot resnično nepozaben dogodek. Franc Černigoj, Sarin učitelj slovenščine, nas je popeljal na njeno začetno pisateljsko pot, zanimivo pa je bilo slišati tudi dru-

go zgodbo, zorenje knjige skozi oči njene urednice Tjaše Zorc Rupnik. Pravo presenečenje pa so pripravili Sarini sošolci. Prebrali in zaigrali so nekaj odlomkov iz njene knjige. Seveda smo ji namenili tudi tisti filmski občutek, ki sodi k pisateljevanju - podpisovanje lastne knjige.

»Prišla sem in vrnila se bom!« je v njeni knjigi obljubila hči Lune. Prepričana sem, da se bo tudi Sara kmalu vrnila in nas presenetila z novo knjigo.

Urška Kumar

»Tisoč in tisoč zvezd je nad nami, tisoč in tisoč zvezd je med nami, da gre po svetu - rama ob rami - svetloba z nami.«
(Tone Pavček)

učenci in zaposleni
OSNOVNE ŠOLE COL

voščimo vsem

prijetne božične praznike, polne veselja in druženja, ter vse dobro v novem letu.

Da gre po svetu, rama ob rami, svetloba pa z nami, smo se tudi letos odpovedali pošiljanju voščilnic in ta sredstva namenili v dobrodelne namene.

Bi radi posebno omaro, pa je ne dobite v trgovini?
Zelite nov obešalnik po vaši zamisli?
Nameravate položiti laminat?
Potrebujete vrtno sedežno garnituro?
Lahko vam tudi monitiramo notranja vrata ali pa oblečemo steno z leseno oblogo.

Vse to vam nudi:

MIZARSKI SERVIS MILOŠ STOPAR S. P. USTJE 7
tel. 05 36 63 542 ali 031 648 640 - Miloš.

POKLIČITE IN DOGOVORILI SE BOMO.

POZDRAV VESELEMU DECEMBRU V FAMI

V soboto, 18. DECEMBRA

JABOLČNI SOK 4 litre

JABOLČNI SOK 4 litre

JABOLČNI SOK 4 litre

ZA VSAK NAKUP NAD 20 € LAHKO KUPITE
ENEGA OD PROIZVODOV NA SLIKI ZA SAMO

0,01€

CENTER FAMA VIPAVA

ODDELEK STEKLA, POSODE IN DARIL

VEDNO NA ZALOGI ŽE PRIPRAVLJENA IN DEKORIRANA DARILA

ZA VSAK ŽEP
ZA VSE OKUSE
ZA VSE PRILOŽNOSTI

Veseli Božič in srečno
Novo leto 2011

Raziskovanje na šoli Šturje

Mrtvec v rdečem plašču

Na Osnovni šoli Šturje Ajdovščina vsa leta od ustanovitve dalje skrbimo, da se povezujemo z okoljem, v katerem delujemo, in spoznavamo preteklost domačega kraja. Posebno pozornost smo v okviru tega namenili tudi raziskovanju življenja in dela slovenskega umetnika Milana Klemenčiča. Idejo, da bi učenci spoznavali njegovo zapuščino, je dala ravnateljica Ava Curk. Na njeno pobudo smo v šolskem letu 2008/2009 izvedli projekt Milan Klemenčič in Šturje – zibelka slovenskega lutkarstva. Ob tej priložnosti je izšel tudi zbornik 'Spoštovano veliko in malo občinstvo!' V letu 2009/2010 smo za državno tekmovanje Turizmu pomaga lastna glava izdelali turistično nalogo Sprehod s Klemenčičevimi lutkami po Ajdovščini – zibelki slovenskega lutkarstva in zanj dobili zlato priznanje.

Mrtvec v rdečem plašču – prvič odigran v Šturjah pred 100 leti. Pred natančno 100 leti je Milan Klemenčič, slikar, fotograf, scenograf in lutkar, v Šturjah, v hiši, ki ima danes na Slomškovi ulici hišno številko 30, takrat pa so ji po domače rekli Pri Filipovih, zvečer ob 9. uri in 15 minut za prijatelje odigral svojo prvo lutkovno predstavo Mrtvec v rdečem plašču. Navdušen nad lutkami, med katere je prvič 'zašel' v Gorici, jih redno obiskoval, ko je študiral v Münchnu, ter se jim pridružil tudi, ko je v Ajdovščini, v Bratinovi dvorani, gostovalo neko hrvaško sejemska marionetno gledališče z neko viteško zgodbo, je domačim obljubil: »Počakajte, vam bom jaz nekaj napravil in pokazal.« Verjetno pa se je dokončno odločil, da bo napravil marionete, potem ko je bil leta 1910 ponovno v Münchnu, kjer je obiskal Marionettentheater Münchner Künstler.

Sam je izbral in priredil besedilo, sam je izdelal lutke, sceno, izbral glasbo, poskrbel za razsvetljavo in zvočne učinke ... Pri delu mu je s šivanjem oblačil za 10 - centimetrskemu marionete pomagala žena Pepca. Sam je tudi vodil 13 lutk, žena Pepca je odigrala Betino.

O tem, za razvoj slovenskega lutkovnega gledališča neizmerno pomembnem dogodku, takratni časniki niso poročali. Milan Klemenčič je predstavo pripravil za zaprt krog ljudi, ki jim je zaupal in jih je sprejel na svojem domu, čeprav je iz njegovih zapisov, ki so ohranjeni, mogoče sklepati, da je že od vsega začetka hotel ustanoviti slovensko lutkovno gledališče in pripravljati predstave za javnost.

Fotografija 1 Slomškova ulica 30 (Foto Bojan Bole)

Malo marionetno gledališče v Šturjah. V Šturjah je do leta 1913 delovalo Malo marionetno gledališče. Milan

Klemenčič je pripravil še naslednje predstave: Začarani princ (1911), Kralj Lavrin (6. 9. 1911), Gašperček slikar (11. 11. 1911), Trojčki iz Damaska, Harlekinove nesreče (29. 11. 1912), Nagelj in Lilija (6. 12. 1912) ter Harlekinove sanje (8. 12. 1912). Predstave si je ogledalo od 12 do 16 gledalcev, igrali pa so Milan Klemenčič, Pepca Klemenčič in najstarejši sin Savo Klemenčič. Leta 1913 so se Klemenčičevi preselili v Šaplovo hišo. Takrat so Šturje dobile električno napeljavo, Milan Klemenčič pa je kulise svetilke zamenjal z velikimi električnimi žarnicami. V tem letu je bila odigrana predstava Trojčki iz Damaska. Načrte, da bi odigrali tudi Hofmannsthalov Prolog ter staro igro Doktor Faust, je prekrizala prva svetovna vojna.

Fotografija 2 Klemenčičev Mrtvec (Foto Soraja Tratnik)

Slovensko marionetno gledališče v Ljubljani

Med vojno je imel Klemenčič predstave v Gradcu, novo lutkovno sezono pa je začel v Ljubljani leta 1919, ko so se odprla vrata Slovenskega marionetnega gledališča. Žal je za to gledališče prav kmalu zmanjkalo denarja, 20. 1. 1924 je bila odigrana zadnja – 105. predstava Kralj Lavrin. Leta 1927 je o tem Milan Klemenčič pisal dr. Mirku Pretnarju v Pariz: »Od leta 1910 dalje sem žrtvoval vse svoje moči in ves svoj čas samo študiju lutk in delu te vrste, vse na škodo mojega prvotnega poklica, t. j. slikarstva, in brez ozira na moje gmotne koristi. In Slovenija ni znala in ne zna me uporabiti! Kaj hočeš več? Ko me je trajno omalovaževanje mojega truda in dela dovedlo leta 1924 do tega, da sem zapustil lutke, sem dobri dve leti taval okoli brez cilja in nisem mogel najti duševnega ravnovesja.«

V zapisu je izraženo vse, kar je značilno za Klemenčičevo lutkovno ustvarjanje: popolna predanost in navdušenje, načrtno delo, natančnost, izvirnost, ljubezen in vztrajanje ter razočaranje. Razočaranje nad dejstvom, da Slovenija ni bila pripravljena, ni bila sposobna videti in sprejeti ter ceniti Klemenčičeve lutkovne umetnosti.

14. februarja leta 1921, dobrih 10 let po prvi Klemenčičevi predstavi, je Milanu Klemenčiču prijatelj dr. Karel Dobida v pismu zapisal: »Pri nas ni še čas prišel, da bi tako delo v malem, kot je tvoje, cenili po njegovi resnični vrednosti. Zato pa njegova pomembnost ni nič manjša.«

Mrtvec v rdečem plašču – v Šturjah po 100 letih

Na srečo danes zelo dobro poznamo in tudi cenimo Klemenčičevo ustvarjalnost ter se zavedamo njegovega pomena za slovensko kulturo. Pomemben del k temu gotovo prispeva vzgoja v šoli. Da lahko nekaj res cenimo, moramo stvar dobro poznati. Zato na OŠ Šturje Ajdovščina načrtno posvečamo del časa v okviru pouka in izvenšolskih dejavnosti spoznavanju življenja in dela Milana Klemenčiča, predvsem njegovemu delu na področju lutkarstva.

Že v lanskem šolskem letu smo za 100 - letnico začeli pripravljati predstavo Mrtvec v rdečem plašču. Pri tem smo se zavedali, da umetnika nikakor ne smemo zgolj posnemati, ampak moramo iskati lastno pot. Upoštevali smo tudi, da je potrebno poiskati take rešitve, ki jih bodo sposobni izpeljati učenci.

Iz Lutkovnega gledališča Ljubljana nam je veliko pomagal režiser Matjaž Loboda, ki skrbi za ohranjanje Klemenčičeve lutkovne zapuščine. Z nami je sodelovala tudi Mojca Klemenčič, umetnikova hči, ki je v tridesetih letih prejšnjega stoletja z očetom ustvarjala lutkovne predstave, odigrane na domu v Ljubljani.

Da bomo lahko točno čez 100 let na šoli v učilnici 8 odigrali predstavo z marionetami, se je moralo potruditi veliko učiteljev in učencev. Radi bi vse, ki so se trudili, predstavili.

Erik Černigoj je na šoli učitelj tehnike in tehnologije, zato smo ga prosili, naj napravi načrt za naše marionete. »Odločil sem se, da bomo izdelali lesene lutke ter jih obtežili s svincem. Prve lutke so bile zelo oziroma preveč gibljive. Želel sem, da bi z lutko čim bolj posnemali gibanje človeškega telesa, zato sem izdelal vse sklepe. Izkazalo se je, da je tako lutko skorajda nemogoče voditi. Naslednje lutke sem bolj poenostavil, imajo manj pregibov in sestavnih delov. Res je, da so take bolj okorne, a jih je lažje voditi.«

Fotografija 3 Brigela, izdelan za predstavo na OŠ Šturje (Foto Bojan Bole)

Bojan Bole je likovni pedagog na šoli in vedno poskrbi za sceno. Tako je bilo tudi tokrat. Izdelal je oder in glave za lutke. O tem pravi naslednje: »Oblikovanje glav za 14 karakterjev, ki nastopajo v Mrtvecu, ja bil prav poseben izziv. V igri nastopajo tradicionalne beneške figure iz commedie dell'arte. Pantalón (Pri Klemenčiču je to župan Čebula), nvarni sluga Brigela, ki je sposoben tudi moriti, zvesta služabnica Betina, naivni Fakanapa, ki dopusti, da izgubi vse svoje premoženje, ter drugi. Za vsakega sem poiskal obraz, ki odslikava značaj.«

Fotografija 4 Pantalón, izdelan za predstavo na OŠ Šturje (Foto Bojan Bole)

Za drugo, tretje in četrto ter peto dejanje je sceno izdelala slikarka Julijana Božič.

»Pri izdelavi scene sem hotela poudariti intimitno majhnega gledališkega prostora. Ustvariti sem želela prav posebno čarobno vzdušje, v katerem bi lutke še bolj zaživele. Izhajala sem iz besedila in si pomagala z različnimi fotografijami, še posebej slikami grajskih soban. V teh se dogajata zadnja dva prizora. S kombinacijo različnih materialov sem izdelala 4 scene.«

Izdelava pohištva zaradi majhnosti ni bila enostavna, še posebej težko je bilo izdelati noge za mizo in stole. Z bratovo pomočjo sem dodala tudi majhno lučko na mizi v nočnem prizoru, podobno kot je bilo v predstavi pred 100 leti.«

Fotografija 5 Scena, izdelana za predstavo na OŠ Šturje (Foto Teja Pičulin)

Na ta način je umetnica Julijana Božič uspela ponazoriti Klemenčičevo natančnost. Ta je namreč samo s svečami in petrolejkami uspel prikazati, kako na 4 - centimetrski mizici gori sveča.

Lutke je bilo treba obleči. Tudi pri oblekah se nismo zgedovali po Klemenčiču, ampak smo poiskali slike tipičnih oseb iz commedie dell'arte. Obleke sta sešili učiteljica Petra Ušaj in Martina Makovec. Petra Ušaj pravi: »Niti krojenje niti šivanje ni bilo enostavno, saj so

obleke zelo majhne in moraš biti zelo potrpežljiv in natančen.«

Martina Makovec je sešila obleke za Lakoto (pesnika), Bodca (učitelja telovadbe), Fakanapa in krčmarja Arlekina. »Največ težav sem imela z izdelavo pokrival. Poskusila sem najti za vsak lik značilen klobuk ali kapo. Bilo je precej zahtevno delo, saj so vsa pokrivala zelo majhna in jih je težko krojiti. Na imenično izdelanih glavah so si bila pokrivala namreč zelo podobna. Upam, da so lutke dobro pokrite.«

Tanja Bratina pa je oblekla 50 Pantalónov – »najiminitnejših med marioneti«. Te lutke bo mogoče 22. decembra tudi kupiti.

Ksenija Černigoj je knjižničarka na šoli in je poskrbela, da smo dobili besedilo.

»Besedilo Mrtvec v rdečem plašču so mi zelo prijazno poslali iz Lutkovnega gledališča Ljubljana. Klemenčičev rokopis iz leta 1921 sem nato pretipkala in leta 2009 smo ga z dovoljenjem Mojce Klemenčič natisnili, da je sedaj dostopen širši javnosti.«

Po besedah gospoda Matjaža Lobode besedilo za istoimensko predstavo, odigrano leta 1910, ni ohranjeno. Verjetno pa se od tega, ki ga imamo na voljo, ni veliko razlikovalo. Iz leta 1910 je ohranjen gledališki list, na katerem so zapisana imena oseb. Ta so drugačna od imen oseb v ohranjenem besedilu. Odločili smo se, da bomo osebe imenovali tako, kot jih je Klemenčič imenoval leta 1910.

Poiskala sem tudi izvirnik, po katerem je Klemenčič napisal slovensko besedilo. Z Andrejko Repič, profesorico italijanščine, sva besedili primerjali. Ker je izvirnik v beneškem dialektu, je bilo to zahtevno delo. Kljub temu da nisva vsega dodelali, lahko trdimo, da je Klemenčič bolj kot prevajalec pisec besedila za svojo prvo lutkovno predstavo. Njegovo besedilo je jezikovno bogato, zanimivo in zelo duhovito. Imeniten je predvsem kot pisec besednih iger.«

Silvana Mislej že vsa leta vodi na šoli dramski krožek. O tem, kako se je lotila lutkovne predstave, pravi:

»Lutkovna predstava Mrtvec v rdečem plašču predstavlja zame in za učence svojevrsten izziv. Ko smo pred dvema letoma začeli s projektom o Klemenčiču, sem učence pripravljala na nastop z dvema lutkama (Brigelo in Betino). Delo se mi je zdelo zelo zahtevno in niti pomislila nisem, da bi uprizorili celotno predstavo. K temu so me pravzaprav vzbudili učenci sami, ki se jim je besedilo zdelo zelo zabavno.«

Klemenčičevo besedilo je staro, mnogo besed ne poznamo in ne uporabljamo več. Najprej sem ga hotela posodobiti, potem pa sem se odločila, da ne bom posegala vanj, saj sem hotela ohraniti čar prve lutkovne predstave.

Z učenci smo intenzivneje začeli vaditi septembra. Z besedilom nismo imeli po-

Srečno,
uspešno in
znanja polno 2011
vam želi vaša
Ljudska univerza Ajdovščina.

LJUDSKA
UNIVERZA
AJDOVŠČINA

Srečno
2011

Iščete primeren prostor za prednovoletno srečanje vašega kolektiva, ali se želite le povesečiti s prijatelji v prijetnem okolju, ob dobri hrani in prijazni postrežbi? Restavracija hotela Gold Club vam lahko ponudi vse to in še več. Naročila sprejemajo na telefon 36 44 700 ali osebno na recepciji hotela.

Vsem gostom hotela in vsem ostalim, kot tudi poslovnim partnerjem voščijo kar najbolj doživete božične praznike, pa čim več zdravja, sreče in medsebojnega razumevanja v novem letu.

Vaš hotel Gold Club.

sebnih težav, saj je razumljivo. Posebej nas navdušuje humornost dvogovorov, ki preveva celotno predstavo. Več težav smo imeli in še vedno imamo z animacijo marionet. Lutke so majhne, otroci pa nevesči ravnarja z njimi. Se pa igralci trudijo in z velikim veseljem vadijo. Komaj čakamo, da bodo 'cunje, žice in svinec' oživel z našo pomočjo.

Še posebej me veseli, ker imam ob tem majhnem odru, majhnih rekvizitih in majhnih lutkah velik občutek intimnosti. Čutim, da vsaka oživljena lutka nagovarja prav mene in mi na vsakih vajah pove kaj novega in zanimivega. Upam, da bodo Fakanapa, Brigela, Betina, Mrtvec in ostali liki nagovorili tudi Vas in Vam povedali kaj lepega.

Fotografija 6 Vaje za predstavo (Foto Ksenija Černigoj)

Mladi lutkarji

Končno besedo v predstavo bodo imeli lutke in učenci, ki jih bodo oživili.

Jan Bajc vodi oderuha Dlako, Matija Šen pa vodi Brigelo. Soigralca pravi: »... da je igranje z lutkami zabavno.« Čeprav jima je bolj všeč 'navadno'. »Voditi lutko je večji izziv, ker je to težko. Ko smo se naučili besedilo, smo lažje vodili lutko. Ves čas sva osredotočen na gibanje lutke, tiste, ki jo vodiva, in soigralčeve.«

Martin Praček vodi Fakanapo. Ta je na tesnem z denarjem, ker ga na veliko zapravlja. Ko izgubi več denar, mora pobegniti pred upnikom Dlako. »Pride v grad, kjer ... Kaj se tam zgodi, boste iz-

vedeli na predstavi. Vodenje te lutke mi ni predstavljalo posebnih težav, ker vloga ni bila težka, da se jo navadim. Sedaj se mi tudi zdi, da lutko že znam voditi.«

Rebeka Ukmar vodi Betino in Mrtveca. »Prvič sem lutke vodila februarja. Izkušnje nabiram sproti. Če hočeš lutko uspešno voditi, ti vaja vzame veliko časa. Naučiti se moraš, da istočasno premikaš roke in noge ter govoriš. Raje vodim Mrtveca, ker ima zelo »hečno« besedilo. Zelo zanimive so njegove besedne zveze, pogovor s Fakanapo je tako duhovit, da se na vajah še vedno smejemo. Upam, da bomo na premieri resni in bomo nasmejali gledalce.«

Fotografija 7 Mrtvec, izdelan za predstavo na OŠ Šturje Ajdovščina (Foto Teja Pičulin)

Aljaža Bratina, ki vodi Skoka in Arlekin, pravi: »Bolj všeč mi je Arlerkin, ker ima smešno govorico, smešen način govorjenja. Vodenje lutk mi še kar gre. Na začetku je bilo težko, sedaj pa je bolje. Lutko primem v roko in jo nato s pomočjo vrvic premikam.«

Lara Batič je Lakota, pesnik. »Ta oseba je zasanjan umetnik, je pozitivna oseba v igri. Od vseh vlog v igri mi je najbolj všeč, ker so mi všeč pesniki. Lutko moram držati z obema rokama, sicer mi pade. Poleg tega, da mislim, kaj govorim, moram misliti tudi, kam bom vodila lutko, da je videti, kot da hodi, da ne leti po zraku,« pravi Lara.

Enega od tolovajev, Bliska, ki je zelo pretkan, drži v rokah Tomaž Černigoj.

Oba tolovaja se

znata zelo hitro prilagoditi novim izzivom.

Matija Lemut je Bodec, učitelj borbe, in župan Čebula. Pravi tako: »Vloga učitelja borbe mi je pri srcu, ker imam rad borbo, bojevanje. Bodec je smešen, ker se najprej napihuje, da je pogumen, kasneje pa se izkaže, da je strahopetec. Župan Čebula mi je všeč, ker pomaga graščaku ujeti lopove. Da Bodec in Čebula hodita po odru, kot je potrebno, sem zelo dosti vadih.«

22. december 2010 – dan odprtih vrat na OŠ Šturje Ajdovščina

Na dan prve lutkovne predstave v Šturjah bomo učenci in učitelji predstavili celoletni projekt, ki smo ga izvajali v okviru pouka in izvenšolskih dejavnosti. Prav pri vsakem predmetu so učitelji pripravili take dejavnosti, da so učencem približali Klemenčičevo ustvarjanje in čas, v katerem je deloval v Ajdovščini. Da je to uspelo, je bilo potrebno izvesti veliko medpredmetnih povezav.

Obiskovalci si boste med 13.30 in 17.00 lahko ogledali različne lutkovne predstave, ki so jih prav za ta dan pripravili učenci pod vodstvom učiteljic in učiteljev, ter se udeležili različnih delavnic. Spoznali boste, kako je potekal pouk in kako so telovadili pred 100 leti. Prislunili boste vaji pevskega zbora, na kateri se bodo mladi pevci učili peti stare pesmi. Za vas smo pripravili tudi zanimive razstave. Ponudili pa vam bomo tudi nekaj jedi, ki so jih pripravljali pred 100 leti. Na prireditvi sodelujejo vsi učenci in učitelji.

Praznični dan bomo ob 17.30 zaključili v telovadnici šole s občinsko proslavo ob 100 - letnici rojstva slovenskega lutkovnega gledališča.

Prijazno vabljeni in dobrodošli!

Ksenija Černigoj, knjižničarka

Gledališka predstava SŠ Veno Pilon Ajdovščina

Rilko in Cvilko spoznavata svet

Srednja šola Vena Pilon v Ajdovščini je kot vsako leto tudi v letošnjem šolskem letu 2010/ 2011 pripravila zabavno igrico za otroke, tokrat z naslovom Rilko in Cvilko spoznavata svet.

Predstava je v letošnjem letu navdušila kar 750 majhnih glav, ki so z začudenimi očmi in odprtimi usti gledali naš nastop, se pri tem zabavali in pomagali dijakom sprostiti njihovo tremo. Na šoli smo tako 17., 18. in 19. novembra 2010 gostili otroke iz Otroškega vrta Ajdovščina in njenih podružnic, prve triade OŠ Danila Lokarja, predšolske otroke iz OŠ Otlica, VDC Ajdovščina in Zavoda Stanka Premrla iz Vipave. Poleg teh pa so si igrice ogledali tudi nekateri dijaki SŠ Vena Pilon, ki se radovednosti niso mogli upreti.

Predstavo, na kateri smo dijaki v okviru timskega in medpredmetnega pouka delali več kot mesec dni, so otroci sprejeli z velikim navdušenjem. Prav zabavno jih je bilo videti, kako so v kolonah prihajali v prostor, se posedli po blazinah in nestrpno pričakovali naš začetek. Za tem sta se že na odru prikazala pajska Rilko in Cvilko, ki sta jih veselo ogovorila in njihove majhne, začudene in radovedne obraze takoj spravila v dobro voljo. Čeprav so bili posamezni delčki igre uprizorjeni tudi v njim tujem angleškem jeziku, jih to ni zmedlo. Veselo so predstavo gledali naprej in niti pomislili niso, da nekaterih besed niso prav dobro razumeli. Na koncu predstave pa so vseeno vsi vedeli celotno vsebino, saj so dijaki s svojim gibanjem in govorico telesa dovolj dobro uprizorili njeno vsebino in podali sporočilo.

O čem pa govori predstava? Glavna junaka sta pajska Rilko in Cvilko. Rilko se je zaradi dolgočasnih in enakih popoldnevov v svojem majhnem domu v Prašičjem gaju odločil, da odide na potovanje po svetu. Poslovil se je od svojega brata Cvilka in odšel na pot. Najprej je obiskal Afriko, kjer so ga veseli in razigrani afriški otroci pripravili do tega, da je z njimi odplesal značilen afriški ples. Za tem ga je pot vodila najprej med kavbojce, nato pa še k Eskimom, kjer se je prašiček učil loviti ribe in si pri tem ogledal eskimski ples. Na svojem potovanju je obiskal tudi Kitajce

in Indijance, naposled pa se je le vrnil nazaj v Slovenijo. Iz svojih potovanj je naš prašiček pošiljal pisma svojemu bratu Cvilku, v katerih mu je opisal, kaj vse je videl, povedal, kako se zabava in spoznal, kako lep je svet drugod. A kljub temu, da se je Rilko povsod zabaval, je na koncu le spoznal, da je vseeno doma najlepše. S tem se je tudi igrica končala. V prostoru se je zaslislal velik aplavz, drugošolci pa so si oddahnili, na njihovih obrazih se je narisal nasmešek, saj so vedeli, da so s svojo predstavo povsem navdušili malčke.

Prav posebne čestitke si zaslužijo Petra Furlan, Barbara Čuk, Veronika Gerdevič in Katarina Sfiligoj, ki so v vlogi prašičkov postale glavne junakinje te zgodbe. V svojih vlogah so se odlično znašle in s tem najmlajše prepričljivo popeljale na potovanje po svetu. Seveda pa predstava ne bi uspela brez zagnanih mentoric. Profesorica Damjana Plešnar je poskrbela za sceno in kostume, ki so krasili naš videz in predstavili vsako celino zase. Profesorica Karmen Ferjančič se je izkazala predvsem na glasbenem področju. Predstavi je dodala glasbeni pečat in s tem v otrocih in nas vzbudila različna čustva in občutenja. Profesorica Urška Krečič je predstavo režirala in dijake odlično pripravila na nastop, sam scenarij pa je prišel izpod peresa mag. Melite Lemut Bajec.

Veseli smo, da so sedaj že vsakoltno novembrske oz. decembrske igrice vzgojiteljskega programa postale skorajda abonmajske predstave najmlajšega občinstva. Tako lepo je videti takšno število navdušenih malčkov in spoznati, kako se pri tem zabavajo, vse to pa zaradi nas. Tako se dobro ime naše šole širi tudi preko malih nadobudnežov, ki nas z veseljem obiskujejo. Take in podobne prireditve so nedvomno dobra promocija naše šole v širšem lokalnem območju, zato jih bomo še naprej izvajali, tako se bo dobri glas naše šole vse bolj širil med ljudi in nam dajal spodbudo in podporo.

Kaja Vidmar, dijakinja 2. d razreda
Srednje vzgojiteljske šole

'Obogateno učenje tujih jezikov'

Okusi brez meja

Če velja, da imajo vsake oči svojega 'malarja', da imajo vsaka ušesa glasbo zase, velja tudi, da imajo vsaka usta sebi prav posebno ljub okus.

Ust pa je širom sveta na milijone. In prav tako, kot si je zanimivo ogledovati znamenitosti in spoznavati značilnosti dežel okoli nas, je prav gotovo vredno poskusiti tudi njihovo kuhinjo.

To smo storili tudi dijaki Srednje šole Veno Pilon v Ajdovščini, ki pa smo domačo in tujo kuhinjo z vseh vetrov prek meja pripeljali v prostore naše šole. V projektu, ki smo ga poimenovali Okusi brez meja, smo svoje kulinarčne sposobnosti združili z našim znanjem tujih jezikov učenci angleškega, italijanskega, nemškega in francoskega jezika. Izbrane recepte iz posameznih držav so nam predlagali naši profesorji, ki pa so zadnja leta v vse bolj zanimivi postavi. Naša najnovejša 'pridobitev' je profesor italijanščine, ki prihaja iz severnega dela Italije in ga imamo zato še prav posebej

radi. Italijanščino nam je predstavil kot uporaben jezik in ne zgolj obvezno učenje v okviru učnega načrta. Poleg tega je na naši šoli tudi učitelj francoščine in v kratkem se nam pridruži še tuji učitelj angleščine. Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina je namreč vključena v projekt 'Obogateno učenje tujih jezikov'. Tuji učitelji bogatijo naše učenje in so prava zakladnica tujih besed in težka slovnicična pravila se skozi njihovo razlago slišijo veliko enostavneje, saj so to ljudje, ki z nam tujimi jeziki živijo. Prav tako nam jezik približajo ne samo v obliki besed, ampak tudi z vso svojo živostjo izgovorjavo, ki gre dijakom lažje v ušesa kot 'mučenje' z izgovorjavo po oznakah v slovarjih. So tudi najpriljubnejši učbeniki 'na dveh nogah', ki niso omejeni le na besede in pravila, ampak ponujajo tudi pogovorne fraze, pred-

stavitev svoje domovine z vseh možnih zornih kotov in odgovore na vsa mogoča vprašanja, ki včasih v zadrego spravijo tudi naše najbolj učene profesorje. To pa je neprecenljiva pomoč pri učenju.

Tudi pri dnevu odprtih vrat smo s tujimi in seveda tudi z našimi domačimi učitelji prav prijetno sodelovali, saj učenje, take malce 'manj resne' narave, prav lepo diši tako nam kot tudi njim.

Glavni del našega projekta je bilo kuhanje po izbranem receptu, ki smo ga zabeležili v kratkih filmčkih v tujih jezikih. Pripravili smo tudi plakate in letake na izbrano temo, predvsem z namenom, da svojo pridnost in zagnanost predstavimo sošolcem iz drugih skupin, našim staršem in prijateljem.

Svoje delo smo 7. decembra prvič predstavili širši okolici v času skupnih govornih ur za starše, ki na naši šoli potekajo vsak prvi tork v mesecu. Drugič pa smo se predstavili obiskovalcem dneva odprtih vrat 15. decembra. Vsakdo, ki je v teh dneh obiskal našo šolo, si je lahko ogledal video predstavitev ter stojnice, kjer je lahko tudi preizkusil pisan izbor hrane ter povprašal o receptih.

Poleg tega, da je bil naš projekt zelo okusen, nam je skoraj podzavestno veliko doprinesel k tujemu besedišču, hkrati pa smo se ob pripravljanju izbrane hrane izvrstno zabavali. Dijaki upamo, da bo podobnih projektov veliko tudi v prihodnje, ker razbijajo monotonost napornega učenja, kar se pozna pri našem znanju ter posledično tudi pri naših ocenah.

Anja Rijavec

Veliko sreče in lepih sanj,
naj vam prinese božični dan.
In novo leto naj vam zaživi,
radosti polno,
brez solz in skrbi!

Oksrepevalnica Barbera

CIRIUS Vipava

Skupno medgeneracijsko srečanje

Prvi petek v decembru so v Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Vipava (Cirijs Vipava) organizirali prvo skupno medgeneracijsko srečanje med zaposlenimi, upokojenimi sodelavci, starši ter učenci.

Lansko leto je to srečanje odpadlo zaradi pandemije gripe. Letošnje srečanje so združili s tradicionalnim srečanjem svojih upokojenih sodelavcev, ki še vedno radi pridejo v ustanovo, 45. obletnico delovanja ustanove na področju izobraževanja in usposabljanja oseb s posebnimi potrebami in primerno obeležitvijo dneva invalidov. Ustanova deluje od leta 1965, v tem času so se v njej zvrstile številne generacije učencev, ki so svoje prve šolske, terapevtske in tudi številne socialne izkušnje našle prav tu, v Vipavi. Pomemben jubilej ni šel mimo temeljitega razmisleka, kako v prihodnje, saj se vse več oseb s posebnimi potrebami izobražuje v večinskih osnovnih šolah. Ustanova bo svoje delovanje usmerila v vlogo podpornega ali strokovnega centra v

regiji, za določeno vrsto primanjkljaja. Dotaknili so se tudi položaja invalidov, saj prav sedaj tečejo številne strokovne razprave, ki posegajo tudi na področje statusa invalidskih pravic, zaposlovanja ter izobraževanja.

Zaposleni v Cirijs-u so pripravili zanimiv in ustvarjalen program dela in dejavnosti, ki je potekal skozi cel dan, poudarek pa je bil na daljšem kulturnem

programu, kjer so se predstavili številni učenci, saj so tako lahko tudi staršem in vsem zaposlenim ter upokojenim, pokazali, kaj vse so se naučili. Tako so se s pomočjo dramskih recitacij, petja in plesa skupine Vrtiljak, predstavili tudi učenci s komunikatorji.

Sledil je popoldan, ki je bil namenjen skupnemu druženju, predvsem pa ustvarjanju v različnih delavnicah. V njih so nastajale prave umetnine: izdelovanje novoletnih okraskov, zapestnic in verižic, izdelovanje adventnih venčkov, tradicionalnih čestitk ..., pa vse do peke prave orehove potice, v šolski kuhinji. Na teh ustvarjalnih delavnicah so se učencem pridružili njihovi starši. Tako so s skupnimi močmi nastajali čudoviti izdelki, ki bodo polepšali in okrasili marsikateri bivalni prostor. Upokojeni sodelavci, ki so si obvezno ogledali svoje nekdanje delovne prostore, so v prijetnem klepetu živahno razpravljali, komentirali svoje delo nekdaj in danes. Seveda ni šlo brez primerjav in osebnih izkušenj, kako je delovni proces potekal nekoč, ob začetku delovanja zavoda, kako se je spreminjalo delo z izboljšanjem prostorskih pogojev (adaptacija stare stavbe in dograditev domačega dela). Številne pozitivne spodbude glede skupnega srečanja tako staršev, upokojenih sodelavcev kot tudi učencev in zaposlenih, daje v razmislek idejo, da bi medgeneracijsko srečanje postalo tradicionalna oblika druženja.

dr. Erna Žgur, ravnateljica

CIRIUS je odprl vrata mesecu decembru

Na god sv. Nikolaja, 6. Decembra, je bilo v Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje v Vipavi veselo in razigrano. Velike in majhne otroke je obiskal sv. Miklavž.

Knam pa je prišel še en pomemben gost, ki je prav tako razveselil in zabaval mlajše in starejše. Gospod Beno Hvala že peto leto zapored navdušuje in predvaja športne filme. Tokrat je obiskal tudi nas. Osemindesetletni gospod Beno Hvala je kot TV producent in režiser sodeloval na kar 17-ih olimpijskih igrah. Bil je glavni TV producent na olimpijskih igrah v Barceloni. Je tudi edini Slovenec, ki je prejel Prešernovo, Bloudkovo in Tomšičevo nagrado.

Jedilnica našega centra se je za celo dopoldne spremenila v komentatorsko kabino, in kinodvorano. Gospod Hvala je navdušil s športno - filmsko matinejo, v katero je vključil številne dokumentarne filme in risanke iz sveta športa, trenutno najboljše na svetu.

Prvo uro smo gostili najmlajše

Vipavce. Iz vrtca Vipava sta prišli dve skupini predšolskih otrok, ki so pridno, tiho in z zanimanjem sledili dogajanju. Nato je bilo na vrsti predvajanje filmov za otroke in mladostnike iz CIRIUS - a. Gospod Hvala se je z lahkoto približal tudi tej publiko. Njihovo sodelovanje, tišina in na koncu iskrena zahvala sta bila dokaz, da so v predstavi uživali. Tudi Sveti Miklavž se je gospodu Hvali zahvalil za obisk ter ga obdaril. V prijetni družbi smo preživeli lepo dopoldne.

Zahvaljujemo se obema gostoma, da sta popestrila ta pomemben otroški dan. Na široko smo odprli vrata mesecu decembru in upamo, da bo skozi vrata CIRIUS - a stopil še kateri dobri zimski mož ali gost, ki nam bo popestril vsakdan. V naši hiši namreč prebivajo sami pridni otroci.

Mateja Kete Černe, foto Lojze Adamič

BOŽIČNA LAST MINUTE PONUDBA

Velika praznična ponudba **samo do konca leta** za omejeno količino vozil.

7 LET KIA GARANCIJA

Edini v Evropi s **7-letno garancijo** in **petimi zvezdicami** za varnost.

cee'd ML 2010
Samo še nekaj vozil
Prihranek **1.700 EUR**

cee'd ML 2010
Samo še nekaj vozil
že od **9.850 EUR**

**NAJBOJŠA
DRUŽINSKA
VOZILA**

KIA

KIA - Največ za Vaš denar!

www.ng.kia.si

KIA NOVA GORICA

Ul. Vinka Vodopivca 8,
Kromberk, 05/333-0303

Pogoji garancije so na voljo na www.kia.si/akcija oz. pri zast. Kia. Komb. poraba goriva in emisija za cee'd je 4,3 - 7,7 l/100km, 113 - 184 g/km CO₂. Slike so simbolne.

Ljudska univerza Ajdovščina

Pri slovenščini smo pesnili

Danes velja, da nihče ne more z gotovostjo trditi, da bo čez pet ali deset let še vedno na istem delovnem mestu in da bo lahko s svojim današnjim znanjem imel službo do upokojitve.

Les stalnim strokovnim izpopolnjevanjem in samoizobraževanjem si lahko zagotovimo, da se v svetu ne bomo izgubili in bomo znali poskrbeti sami zase. Zato je za odrasle na voljo vedno več oblik neformalnega in tudi formalnega izobraževanja. Za slednje že več kot 50 let skrbi tudi Ljudska univerza Ajdovščina.

V letošnjem šolskem letu se je iz različnih razlogov v prvi letnik srednje poklicne trgovske šole vpisala skupina odraslih. Eni, mlajši, s še svežimi spomini na osnovnošolske klopi, drugi, starejši, ki so vsebine današnje osnovne šole spoznavali ob svojih otrocih. Za oboje pa je ponovno šolanje izziv. Ni enostavno spet začeti pisati domače naloge, brati knjige

za domače branje, odgovarjati na vprašanja ... Toda, če se nečesa lotiš, gre.

Pri slovenščini smo se učili uporabnih znanj. Med drugim smo se seznanili s pravilno uporabo velike začetnice, z vrstami pogovorov, s sporočanjem, predstavitvijo osebe, opisom delovnega postopka, reklamnim besedilom in govornimi nastopi.

Ena od predpisanih pesmi, ki smo jih prebrali pri obravnavi umetnostnih besedil, je bila ljudska balada Rošlin in Verjanko. Pripoveduje o materi, ki ji je Rošlin ubil moža in enega od sinov, drugi, Verjanko, pa je uspel Rošlinu ubežati. Kljub temu in kljub Verjankovim opozorilom se je mati poročila z Rošlinom. Po poroki sta mati in Rošlin načrtovala,

da se bosta znebila Verjanka, a temu se je uspelo rešiti. Ubil je Rošlina in materi prinesel njegovo kri. Pesem se zaključuje tako: »Želeli piti sinovo, /zdaj nate kri Rošlinovo!«

Udeleženci izobraževanja so doma napisali 'nadaljevanje' pesmi. Besedila so bila tako dobra, da se mi je zdelo vredno, da jih prebere še kdo.

Sodelovanje udeležencev pri pouku in napisane pesmi dokazujejo, da imajo odrasli veliko talentov. Včasih je potrebno samo malo spodbude. Za učenje ni nikoli prepozno, zato vabljeni po nova znanja na Ljudsko univerzo Ajdovščina.

Ksenija Černigoj

prinesel si njegovo kri.«

Ko mati to je izgovorila,
Verjanku se je solza utrnila.
Počasi je sabljica zdrsnila.
Mati prišla se je za vrat in
gledala sina,
ki odhajal je.

»O, sin moj, ubil si Rošlina.
To je velika pravda.
Dajem ti zlata in grunt
razdelila bova na kosa dva.«
»Mati moja, navihana,
mi ni do grunta ne zlata.

Bojana

Po svetu je prostora za oba,
vsak po svoje bova šla.«
Sin moj, usmili se me!
Zakaj si krut do mene?
Saj sem vendar tvoja mati,
ki te ljubi in te hrani.«
»Mati, vi kar mirno spite,
v sanje se svoje potopite.
Jaz od hiše odhitim,
da glavo svojo obdržim.
Na svidenje pa srečno,
želi Vam sin.
V vaški cerkvi prižgem svečo,
da mogoče nekoč srečam srečo.«

Moja

»Mati moja draga ti,
kdaj Rošlina spoznala si?
Si morebiti ubiti dala
tudi brata in moža?«
Sin, gorje meni je,
ker silili so možiti se
z nekom, ki meni
po volji ni bil.
Sovraštva do tvojega očeta
sem se že najedla.
Čprav, storil bi vse,
da lahko z družino užival bi.
Rošlina sem ljubila,
Rošlina sem hotela.
A zdaj, hudoba ti,

Smučarski sejem v Ajdovščini

Večina opreme menjala lastnika

Sport klub Dol Ajdovščina je v osnovni šoli v Ajdovščini pripravil tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme. V treh dneh je sejem obiskalo skoraj tisoč ljubiteljev smučanja.

Na policah se je znašlo nekaj več kot 400 artiklov – smuči, palic, smučarskih čevljev, pa tudi posameznih kosov oblačil. Večina kosov je menjala lastnika, najhitreje pa so pošle smuči in oprema za otroke. »To je tudi glavni namen sejma, saj otroci hitro 'urasejo' opremo in je takšna menjava na leto ali dve zelo ugodna, saj vemo, kako draga je nova oprema, pa še kriza se zelo

pozna,« je povedal predsednik društva Jože Bizjak. »Zagotovo bi se prodalo še precej več, če bi imeli več izbire, vendar je število smučarjev na našem območju dokaj majhno.«

Med smučmi je ostalo neprodanih le še nekaj parov, tistih daljših, ki jih tudi za 5 evrov ni nihče hotel.

ep

Iniciativa za Waldorfski vrtec

Ajdovščina, 4. decembra – V okviru Miklavževe tržnice se je v avli ajdovske dvorane predstavila tudi iniciativa za Waldorfski vrtec. Na stojnici so prodajali waldorfske igrače in okraske za božični čas, ki so jih že prej izdelali na delavnicah.

Predvsem pa so članice iniciative rade postregle z odgovori na vprašanja, kaj Waldorfski vrtec sploh je in po čem se razlikuje od običajnih.

Po besedah Darje Breclj Ipavec se

zanimanje tudi v Ajdovščini veča in članice so odločene, da bo do ustanovitve prej ali slej prišlo. Seveda vrtec potrebuje ustrezne prostore, o katerih se z odgovornimi v Ajdovščini tudi že pogovarjajo.

Ustanovitelji waldorfskih vrtcev so vedno starši. Vrtca ne "podari" država – zraste najprej v družinah samih. Tudi sicer si v waldorfskem vrtcu prizadevajo ustvariti vzdušje, ki je čim bolj podobno vzdušju v družini z velikim številom otrok, kjer življenje samo ponuja premnoge vzpodbude. Waldorfskega pedagoškega pristopa tudi ne gre razumeti kot vsote vnaprej postavljenih pedagoških pravil in zapovedi, ki jih potem pedagog uporablja v praksi, ampak kot metodo, ki skuša razviti učiteljevo in vzgojiteljevo sposobnost, da prisluhne vsakemu otroku posebej.

»Ker se zanimanje za naše prizadevanje širi, se širijo tudi naše dejavnosti. Potrebujemo pomoč – vabimo vse, starše, vzgojitelje, stare starše, ki bi bili pripravljeni pomagati iniciativi pri delu, delavnicah, igricah, promociji,« dodaja Darja Breclj Ipavec. Tako bodo imeli v soboto (18. decembra) ob 10.00 v Domu krajanov v Ajdovščini še zadnjič letos igralne urice.

ep

Bank@Net

DO 180 EUR
LETNEGA
PRIHRANKA!

MOJ DENAR JE UREJEN.

Najsodobnejši Bank@Net mi z napredno aplikacijo **Moj denar** odslej omogoča popoln nadzor nad osebnimi financami in hkrati do 180 EUR letnega prihranka pri plačevanju obveznosti.

Več o novi generaciji spletne banke Bank@Net si lahko pogledate na www.nkbm.si/bankanet/!

Do 180 EUR letno lahko prihranijo uporabniki, ki preko spletne banke mesečno opravijo v povprečju 8 plačil s posebno pčložnico oziroma univerzalnim plačilnim nalogom in 3 plačila s plačilnim nalogom (BN02) oziroma univerzalnim plačilnim nalogom. Prihranek je izračunan na dan 19. 11. 2010 na osnovi veljavnih nadomestil za plačila preko spletne banke v primerjavi s plačili na bančnem okencu v Novi KBM. Izračun upošteva tudi stroške varnostnih elementov in mesečnega nadomestila za uporabo spletne banke Bank@Net.

Nova KBM
Tisoč zgodb, ena banka.

080 17 50 | www.nkbm.si

vajet
krmila..

Za Miklavža od Martina k Mihaelu

Tretji gorski tek na Tabor

Gaberje, 5. decembra – Čeprav se sezona gorskih tekov na Primorskem sploh še ni uradno končala, pa je Tekoško društvo Burja iz Vipave izpeljalo gorski tek, ki bo štel v točkovanje že za prihodnje leto. Teka na Tabor se je udeležilo 41 tekačev.

Udeležba je bila, predvsem tistih iz notranosti države, nekoliko manjša že zaradi prometnih zadržev po obilnem sneženju, mnogi pa so po dolgi sezoni tekaške copate že obesili na klin. Toda najbolj zagrete gorske tekače so Gaberje pričakale obsijane s soncem, še bolj pomembno pa je bilo, da so nizke nočne in jutranje temperature zamrzile zemlino, ki bi bila sicer precej blatna. Proga je tekače vodila do bližnjega holma, se zaokrožila skozi vas mimo cerkve sv. Martina navzgor proti Tabru nad Erzljem. Dolga je skoraj 5 kilometrov, vzponov in spustov je nanoslo za približno 500 višinskih metrov. Tistim, ki jim tekmovalnost ni bila v prvem planu, so lahko uživali v panoramskih pogledih idilicne pokrajine, ki ji kot dominantni kraljujeta bližnji Obelunc z Marijo Snežno in seveda Tabor s cerkvicama sv. Lenarta in sv. Mihaela, ciljem teka.

Najmanj časa (22:53) je za progo porabil Tržačan Marco Moretti, zelo dobro pa se je odrezal Aleš Štor s Ceste (na fotografiji prvi z desne), ki se je povzpел na tretjo stopničko in bil najhitrejši Primorec. Aleš se je po dolgoletnem premoru spet vrnil k tekom in takoj zabele-

žil dobre uvrstitve, ki so ga celo popeljale do zmage v svoji starostni kategoriji ravninskih tekov. Na mojo pripombo, da se mi zdaj zdi še bolj suh in droban, je Aleš odvrnil, da tega tehtnica tega ne potrjuje. Seveda, ko je pri treningih in tekmah vendarle 'nabil' nekaj mišične mase. Štor teče vsak drugi, tretji dan, odvisno od prostega časa, ki pa ga je v prednovoletnem času bolj malo, saj ima kot tiskar pri Sedmaku sedaj 'bendimo'.

Alešev sokrajan Jože Tomažič, ki teče

Davor Pejakić s tremi medaljami

Na primorskem prvenstvu za kadete v namiznem tenisu, ki se je odvijalo novembra v Novi Gorici, je ponovno prijetno presenetil Davor Pejakić iz Ajdovščine. Osvojil je kar tri kolajne.

Še ne 13-letni Davor si je med posamezniki prislužil bronasto odličje, v paru s Kristjanom Peršoljo je lesk medalj oplemenitil s srebrom, v mešanih dvojicah pa je s Kajo Koglot zbirki kolajn dodal še en bron. Vsi trije so člani NTK Iskra Avtoelektrika iz Vrtojbe.

Davor Pejakić je svojo pot v namiznem tenisu začel v šolskem krožku in je še vedno član tudi NTK Burja iz Ajdovščine. Omeniti velja, da je Davor konec oktobra sodeloval tudi na državnem prvenstvu v Cerknici in se v konkurenci 68 posameznikov prebil med 16 najboljših. Kljub uspehom v namiznem tenisu pa še vedno zavzeto trenira nogomet in je član NK Primorja.

Danica Pejakić

Valentina tretja

V Zagrebu se je 14. novembra skupaj s tradicionalnim polmaratonom, ki se odvijala na Jarunu, nekdanjemu prizorišču Univerzijade, odhodila še zadnja, osma tekma za 2. pokal Alpe Adria Race Walking.

V končnem seštevku se je Valentina Čufer iz Tekoškega društva Burja Vipava uvrstila na tretje mesto med članicami (na fotografiji na sredini). Zmaga in drugo mesto sta odšli v Avstrijo. Zmagala je Monika Schwantzer, druga pa je bila Dorothea Grolig.

Med člani si je skupno zmago prihodil član AK Koper Fabio Ruzzier, pred klubskim kolegom Vladimирjem Veršecom in hitrohodcem iz Avstrije Hermannom Streiderjem.

Rokometni klub Ajdovščina

Polovični izkupiček za šesto mesto

Ajdovščina, 11. decembra – Rokometaši Ajdovščine so jesenski del prvenstva končali s prvim neodločenim rezultatom v sezoni. Pred domačimi gledalci so se s 27 : 27 razšli z ekipo SVIŠ Pekarna Grosuplje.

ep,
foto Burja

V prvem polčasu tekme sploh ni kazalo na to, da Ajdovcem nasproti stoji drugouvrščena ekipa lige. Varovanci trenerja Dušana Vidmarja so začeli silovito in pod vodstvom razigranega Šturma vztrajno višali razliko, ki je ob odmoru znašala že 6 zadetkov (15 : 9). Tudi v nadaljevanju je še nekaj časa kazalo na zanesljivo zmago domačih, toda gostje se niso predali in prednost je iz minute v minuto kopnela. 'Pekom' je v tem obdobju z zadetki odgovarjal le še Krašna. Sedem minut pred koncem so gostje prvič izenačili in dobro minuto pred koncem še prvič povedli. Ko je že kazalo, da so Ajdovci izgubili že

dobljeno tekmo, je Žiga Matajič s svojim tretjim (zaporednim) golom v napeti končnici le uspel izenačiti.

Ajdovščina bo tako prezimila na šestem mestu s polovičnim izkupičkom – v enajstih krojih je osvojila 11 točk s petimi zmagami in prav toliko porazi in zadnjim neodločenim rezultatom.

Ekipa Ajdovščine je pred začetkom prvenstva doživela precej sprememb, tudi na trenerskem mestu, saj je moštvo prevzel nekdanji igralec domačih Dušan Vidmar (na fotografiji). Moštvo je igralo dokaj spremenljivo, najbolj konstantno formo je prikazalo sredi sezone, ko je vknjižilo štiri zaporedne zmage. Zmagoviti niz so končali v Kočevju, se pa nato na Policah 'znesli' nad ekipo Alplesia iz Železnikov. V tej tekmi so imeli še poseben motiv, saj so Gorenjce premagali že v pokalnem tekmovalstvu, a so nato tekmo izgubili za zeleno mizo.

Ajdovski rokometišči so bili na Policah veliko boljši nasprotnik in brez večjih težav pripeljali do konca in zanesljivo zmagali (na fotografiji). Najbolj razpoložen pri domačih je bil tedaj Andrej Čermelj, ki je dosegel kar 11 golov. Andrej je s 75 zadetki najboljši strelec moštva in hkrati tretji strelec I. B. lige.

ma-ko d.o.o.

- Servis računalniške opreme
- Trgovina
- Svetovanje
- Internet - TV - Telefonija - SIOL
- Končno optika na Ribniku I

Virus sem virus tja,
kdor ga ima,
naj z nami pokramlja!

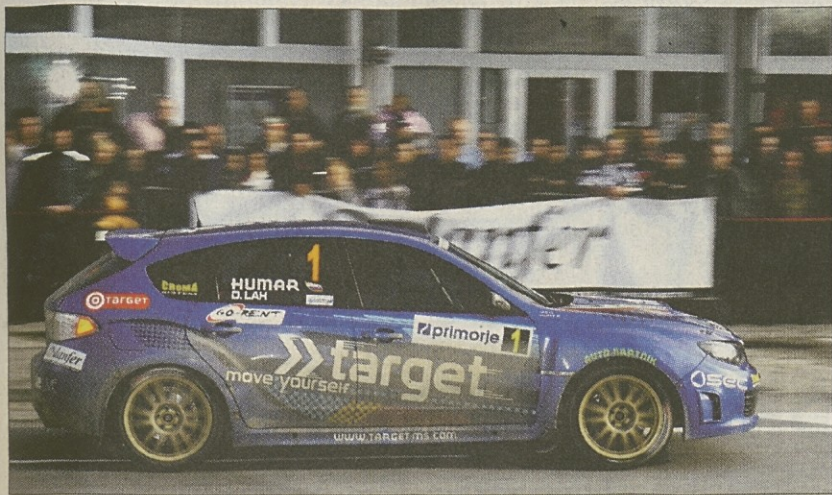
Srečno 2011

Po dolini spet hrumelo

Rally lepo uspel, Humar za zgodovino

Organizatorjem iz AK Ajdovščina Motorsport je vendarle uspelo spraviti pod streho četrti po vrsti rally Primorje Ajdovščina, ki je kot šesta letošnja dirka zaključil državno prvenstvo Slovenije. Tudi tokrat je novi državni prvak, Idrijčan Aleks Humar igral s konkurenti simultanko.

Edini, ki bi ga lahko ogrozil, lanski prvak Darko Peljhan, je že na prvem brzincu tako nesrečno zapeljal s ceste, da je nasedel in za rešitev porabil odločno preveč časa za nadaljevanje dirke. Drugo mesto je osvojil Rok Turk in tretje domačin Uroš Petrič.

Rally je bil kratek, organizator pa je pripravil dve hitrostni preizkušnji (prva iz vasi Slap preko Dolanj in Planine do Gaberji in druga od vasi Dolanci, po dolini Branice, preko Šmarij in Vrtoč do Velikih Žabelj), ki jih je 58 posadk, kolikor se jih je zbralo na startu, moralo prevoziti dvakrat v eno in dvakrat v drugo smer, na polovici pa jih je čakala še posebna krožna preizkušnja v središču Ajdovščine.

Aleks Humar in njegov sovoznik, domačin Darko Lah, sta s Subarujem Imprezo ekipe Target Motorsport takoj povedla in vodila vse do cilja, kljub predrti pnevmatik v 7HP. Toda taktiziranje v zaključku nastopa bi ju skorajda stalo še šeste letošnje zmage, s katero sta kot prva v zgodovini našega državnega prvenstva dobila prav vse dirke v eni sezoni. Še en Idrijčan, Rok Turk, je dobil zadnja dva brzince in se približal na le dobre tri sekunde zaostanka.

Prav tako je bil šele v zaključku odločen tudi boj za tretje mesto, ki sta ga dol-

go držala nekdanja prvaka Klemenčič - Korpar, a sta ju nato v finišu domačina Uroš Petrič in Florjan Rus s Citroenom

C2 vendarle ugnala, istočasno pa sta dominirala tudi med vozili s pogonom na en par koles.

Posebna zgodba je bila tudi preizkušnja superspecial v središču Ajdovščine, kjer so posadke prevozila štiri kroge in pol. V bogatem spremljevalnem programu so se predstavili tudi starodobniki in drifterji, ki so dodobra ogreli številno

občinstvo, kar je tudi sicer že stalnica. Prav tako je bil obisk gledalcev velik tudi na ostalih HP, po pričevanjih mnogih pa so zadnji zavoji v Velikih Žabljah močno spominjali na tiste najbolj slavne čase te legendarne preizkušnje.

Med gosti na častni tribuni je bil tudi direktor krovne avtomobilistične organizacije AŠ2005 Dagmar Šuster, ki je povedal, da je bilo na Primorskem vedno največ pristašev relija, kakor tudi veliko najboljših voznikov. Silvanu Luliku, predsedniku ajdovskega kluba se je zahvalil za organizacijo prireditve.

»Upam, da smo se organizatorji z zanimivim programom in promocijo našega okoliša odkupili za zaprte ceste in morebitne nevarnosti krajanom, kjer je potekala trasa,« je za Latnik povedal Lulik, legenda ajdovskega avtomoto športa. »Vino se je dobro prodajalo, osmice so

Anže Petrič po rekord

Tudi po Vipavski dolini visijo plakati, ki v nedeljo (19. decembra) vabijo v Šiško, kjer se bo mladi balinar Anže Petrič z Gradišča pri Vipavi v paru z Alešem Borčnikom skušal zapisati v zgodovino.

Uspesna dvojica bi na balinarskem spektaklu v šišenski dvorani naskakovala svetovni rekord v kord.

enournem štafetnem zbijanju, kar je zaenkrat še neuradna balinarska disciplina.

Anže in Aleš se odlično ujemata, tako v reprezentanci kot tudi v klubu – skupaj igrata v hrvaški elitni ligi in sicer za ekipo Trio Buzet. Da sta pred velikim nedeljskim izzivom dobro pripravljena, priča tudi tekma 6. kroga hrvaškega prvenstva, na kateri sta izenačila svetovni rekord, ki sta ga pred dvema letoma postavila Italijana Bunino in Giordinano. Rezultat 59/61, pod katerega sta se z veseljem postavila, je seveda hkrati tudi slovenski državni re-

Šturje za koš pred Wajdušno

V petek, 10. decembra, se je na Policah odigrala tradicionalna košarska tekma med veterani Šturij in Wajdušne. Igralci z obeh bregov reke Hubelj so tekmo vzeli več kot zares, kar se je poznalo na igri v obrambi, ki sta delovali značilno veteransko čvrsto.

Cel prvi polčas je bil izenačen in se je končal s tesnih 24 proti 28 za veterane iz Šturij, ki so tudi drugi polčas nadaljevali z odlično igro. Ajdovci so sicer v drugem polčasu z nekaj minutnim stampedom zagrozili Šturcem in se zelo približali, vendar na koncu izgubili za dve 'piki' in sicer 62 : 64.

Seveda je bila tekma na Policah le prvi polčas druženja, drugi polčas pa se je nadaljeval pri Vikiju, ob odličnem vinu

in še boljnih kračah, ki jih je več kot vrhunsko pripravil Jurij Trampuž.

Pa še obe ekipi: za Šturje so igrali Gusič, Breclj, Hočevar, Winkler, Bernard Likar, Dautovič in Golja, za Wajdušno pa Trampuž, Mihelj, Kogoj, Blaško, Iztok Likar in Mislej.

Za nemoten potek tekme in zapisnik je poskrbel Darko Likar, ki je zmagovalni ekipi tudi podelil pokal (na fotografiji).

mž

DRSALIŠČE V GRAJSKEM VRTU VABI!

V AJDOVŠČINI OD 19.12.2010 DO 24.01.2011

Urnik:
pon-čet:
17.00 - 20.00
pet:
17.00 - 22.00
sob-ned in prazniki:
14.00 - 22.00

VABLJENI!

Sreče si ne moremo zavestno postaviti za cilj.

Srečen bom, če ljubim, ko mi kaj uspe, ko doživim nekaj, kar se me globoko dotakne. Lahko se odločim za ljubezen. Lahko se trudim dobro opraviti svoje delo, da bo uspešno. Lahko se predam glasbi, lahko grem na sprehod po prečudoviti pokrajini. Kadar sem čisto zatopljen v to, kar pravkar počnem, v poslušanje glasbe, v hojo, v gledanje ali okušanje, tedaj pride sreča k meni.

Sam ne morem priti k sreči, da bi jo zgrabil in ujel. Sreča me bo obiskala, če bom življenju rekel da, če bom odprt za presenečenja, ki jih ima pripravljena zame.

(AnselmGrün)

Spoštovane občanke, cenjeni občani!

V imenu Občine Vipava vam želim Vesel Božič in Srečno Novo leto 2011.

Župan
mag. Ivan Princes, dr.vet.med.

OBČINA VIPAVA

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Izpostava KSS Ajdovščina, Goriška 23b, 5270 Ajdovščina
Tel: 05/3671070, marta.koruza@go.kgzs.siKMETIJSKA
SVETOVALNA
SLUŽBA
SLOVENIJE

Pridelava glavnatega rdečega radiča Chioggia

Izvor in območja uspevanja

Rdeč glavnat radič **Chioggia** pridelujemo že vrsto let. Prve sorte smo v osemdesetih letih dobili iz Italije, iz

Rdeč glavnat radič Chioggia (sorta LEO)

območja Chioggie, in sicer sorte Cesare, Oresto, Mesola, Foresto, Pompeo, Febrarese ... Do danes se je najbolj ohranila sorta **Pompeo**, ki služi tudi kot standard pri preskušanju novih sort. Območje uspevanja je za radič izredno široko, saj uspeva izredno dobro in tudi tradicionalno na novogoriškem in tudi na obalnem območju. Izvor tega

radiča je selekcija iz radiča **Variegato di Castelfranco**. Selekcije so kmetje vršili že v letih 1934 in 1935. V vseh teh letih so potekale uspešne selekcije rdečega glavnatega radiča, tako da imamo danes na razpolago sorte, ki jih lahko pridelujemo preko celega leta. Novogoriško območje je bolj primerno za pridelovanje zgodnjih sort rdečega glavnatega radiča, medtem ko v slovenski Istri poteka pridelava v glavnem jesensko zimskih sort.

Načini pridelave

Optimalna temperatura za rast in razvoj radiča je 15 do 20 °C. Minimalna temperatura, ki je potrebna za rast je 8 °C. Radič uspeva praktično v vseh tipih tal, v peščenih tleh in tudi nekoliko težjih tleh. Zelo pomembno je, da ga na težjih tleh pridelujemo na dvignjenih **gredicah**, ker le tako zagotovimo dobro ocednost tal in dobro prezračitost težkih tal. Dobro uspeva pri pH vrednostih 5 do 6,8. Sicer pa je pridelava veliko lažja v primeru, ko imamo bolj peščena tla. Radič sadimo na isto mesto šele po treh letih. Seme posejemo konec junija in v prvi polovici julija. Za pozne jesenske in

zimske sorte radiča pa sejemo do konca julija. Seme posejemo v stiroporaste plošče, ki jih položimo v polseno. Skrbimo za **redno namakanje in prehrano sadik**. Sadike so pripravljene za sajenje na stalno mesto, ko razvijejo 4 do 6 pravih listov. Sadike vzgojimo v 25 dneh od setve. Po presajanju je potrebno in izredno pomembno **namakanje sadik**. Med vegetacijo pa je potrebno vsaj dvakratno okopavanje sadik in dognojevanje z dušičnimi gnojili. **Osnovno gnojenje** z organsko maso je za radič pomembno. Priporočljive vrednosti za gnojenje radiča so: 20 do 40 ton hlevskega gnoja na ha ali 2 - 4 tone druge organske mase na hektar. Dodajamo pa še mineralna gnojila: 100 do 150 kg na hektar dušika, ki

Radič pred pobiranjem

ga dodamo vsaj v treh obrokih, 160 do 200 kg na hektar fosforja in 80 do 160 kg na hektar kalija. V težjih tleh gnojimo z dušikom lahko že v osnovnem gnojenju, v lažjih bolj peščenih tleh pa ga razdelimo na več obrokov.

Zgodnejše sorte radičev **sadimo** na medvrstne razdalje 35 x 40 cm, kasnejše sorte pa na večje medvrstne razdalje 45 x 45 cm. Med vegetacijo je pomembno **okopavanje sadik in namakanje**.

Varstvo rastlin se vrši na prisotnost pepelaste plesni, talnih škodljivcev in bakterioze, ki se lahko bolj pogosto pojavi v **jesensko zimskem** času. V jesensko zimski pridelavi radič pobiramo, ko formira lepo sklenjene in čvrste glave, to je od oktobra do decembra. Pri prezimnih sortah radiča za zaščito pred mrazom uporabimo prekrivke (lutrasil, agryl).

Zelo pomemben element v prehrani rastlin je **kalcij**, še posebno v fazi stiskanja glav, predvsem zato, da dosegamo **kvalitetne pridelke in boljše skladiščenje radiča**.

Priprava za trg

Glavnat rdeč radič Chioggia odrežemo, očistimo ga starih in uvelih zunanjih listov, tako da **sortiramo** lepo obarvane živo rdeče glavice v kartonaste ali plastične zabojčke. Zgodnje sorte so običajno nekoliko lažje in dosegajo **350 do 400 gramov**, medtem ko pozne sorte formirajo težje glave, od **400 do 500 gramov**. Glede na težo glav, ki jih dosegamo v pridelavi, jih tudi **sortiramo** v zaboje. Pri pridelavi **zgodnjih sort radiča pridelamo** lahko 12 do 14 ton glav na ha. Pri pridelavi **poznejših sort radiča** pa pridelamo lahko 16 do 18 ton glav na hektar. Radič lahko **skladiščimo** pri 3 do 5 °C in 90 % relativni zračni vlagi le za 7 do 12 dni. Za dlje časa ga lahko skladiščimo edino v pogojih kontrolirane atmosfere v hla-

dilnicah. To pomeni, da moramo poskrbeti za ustrezno dovajanje kisika in ogljikovega dioksida v hladilne komore.

Možnosti pridelave in trženje

Možnosti pridelave rdečega glavnatega radiča Chioggia so velike, ker je pridelava v naših pedoklimatskih pogojih zelo **uspešna**. V zadnjih letih opravljamo preskuse s poznimi sortami rdečega glavnatega radiča. Dobre sorte so Pompeo, No 7, No 8, Altair. Zgodnje

sorte pa so: Leonardo, Cesare, Erfano, Indigo ...

Poznamo še številne druge tipe radiča, kot so verona, treviški (zgodne in pozne sorte), tržaški solatnik, solkanski radič ... Vsi tipi radičev so v zadnjih letih zelo zanimivi za pridelavo, saj so **nezahtevni** v pridelovanju in predvsem **ekonomsko** zelo zanimivi v **jesensko zimskih terminih** pobiranja.

Jana Bolčič, KSS KOPER

Drage bralke in bralci!

Leto je naokrog in bližajo se nam Božični prazniki, ki nam prinašajo radost, mir in veliko upanja v prihodnjem Novem letu 2011.

Naj se vam uresničijo tihe želje sreče, veselja in zdravja za nove načrte in nova pričakovanja.

Želimo vam srečno!

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

in

Kmetijska svetovalna služba Ajdovščina

Skuha, vipavska juha ali jota?

Kot velik ljubitelj jedi na žlico si večkrat pripravim tudi to značilno vipavsko jed. Zadnje čase se večinoma uporablja naziv jota, čeprav se sam spominjam skuhe (skuha repa ali skuha zelje).

Najboljša je skuha iz repe tropinke, lahko pa je ribana in naravno kisana repa ali pa kisló zelje. V zelo stari kuharski knjigi sem našel recept za skuho.

Skuha

Skuhaj dve pesti kislega zelja ali repe; v drugi posodi kuhaj 3 srednje debele, olupljene in na kose zrezane krompirje; v tretji posodi pa kuhaj 1/8 l čez noč namočenega fižola. Vse osoli po okusu in ko je kuhano, napravi v kozici blede prežganje iz 2 žlic olja ali masti in žlice moke. V to prežganje stresi najprej zelje z zelnico vred (če je zelnica prekisla, potem te ne) in nato še fižol in krompir s krompirjevo.

V malo novejši knjigi pa že zasledimo recept za vipavsko juho:

Vipavska juha

1/2 kg kislega zelja (ali repe), 1/2 kg fižola; 6dkg masti, 6dkg moke, 4dkg slanine, česen, žlica paradižnikove mezge, sol.

Fižol preberemo, operemo, namočimo čez noč in ga prihodnji dan skuhamo. Potem ga solimo in pretlačimo. Kislo zelje (kislo repo) drobno zrežemo in posebej skuhamo. Na masti zarumenimo moko, pridenemo zrezano slanino, sesekljan ali strt česen in paradižnikovo

mezgo. To zalijemo ter primešamo fižol in kuhano zelje z vodo vred. Solimo in prevremo.

V še novejši kuharski knjigi je že recept za Vipavsko juho ali jota. Jota menda prihaja iz latinskega izraza za juho in sicer jotae.

Jota

Poraba: 30 dkg fižola, 60 do 70 dkg kislega zelja (repe), 1/2 kg krompirja, 30 dkg prekajenega mesa, 6 dkg maščobe, 4dkg moke, 4dkg čebule, strok česna, sol, poper in jušni koncentrat.

Izdelava: Prebran, opran in čez noč namočen fižol kuhamo skupaj s suhim mesom. Ko je oboje na pol mehko, dodamo na koščke narezan krompir, a se lahko razkuha. V drugem loncu pa kuhamo zelje. Če je zelo dolgo, ga pred kuhanjem nekajkrat prerežemo. Na koncu vse skupaj zmešamo, dodamo prežganje, zboljšamo s kocko, popoprano, dosolimo, če je potrebno, pa še zabelimo s slanino ali z zaseko. Če je jota brez mesa, lahko zraven ponudite ocvirkovko.

Sam jo pripravim malo drugače, obvezno dodam lovor, včasih kos svinjske kože, morda suho klobaso ali pa domač pešt (drobno sēsekljano panceto, česen in peteršilj). No, pa veselo na delo!

En Vipavc

VIPAVA

ODLIČNI OKUSI
za prijetno praznovanje!

Srečno 2010!

Obogatite svoje praznike z odličnimi vini in peninami vinske kleti Vipava 1894 d.d. V pestri ponudbi boste zlahka izbrali vino za vsako priložnost. Odlično vino ali penina pa je že od nekdaj tudi dobrodošlo darilo.

www.vipava1894.si

Dobro vam je tako blizu!

Minister za zdravje opozarja:
Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!

Kakor utrinki izginjajo leta

v večnosti časa.

Iskreno želimo, da bi Vaš

utrinek z letnico 2011

zaznamovali: zdravje,

sreča, mir ter številni uspehi.

SALON POHIŠTVA

nova
OPREMA

V Planinskem društvu Ajdovščina so dobri planinci

Priznanje Tomažu Breclju

Planinsko društvu Ajdovščina je eno najstarejših planinskih društev v Sloveniji, njegova starost se približuje 110 letom, ustanovljeno je bilo 1903.

Svojem neprekinjenim delom tvori vez med preteklostjo in sedanjostjo, med dolino in goro, med častitljivo starostjo in razigrano mladostjo. V njem so se vzgajale in se tudi danes oblikujejo številne generacije planincev, ki so ponesle s svojim trudom in delom ime društva po Sloveniji in tudi izven njenih meja.

Temelj delovanja Planinskega društva Ajdovščina so pohodi in vzponi v domače in tuje planine, zato so se vzgajali domači vodniki, ki skrbijo, da je povratek v dolino za vse udeležence pohodov srečen in vesel. Planinsko društvo Ajdovščina skrbi za dve koči, na Čavnu in na Golakih. Zaradi letošnjih naravnih katastrof sta kot odrezani od doline, pot do njiju se je zelo podaljšala. Prav

v letošnjem letu je bila posvečena velika pozornost obnovi koč na Golakih, s prostovoljnim delom in skromnimi sredstvi so želeli planinci napraviti kočo prijaznejšo, toplejšo in bolj gostoljubno. Pot iz doline na goro mora biti ure-

jena in označena, planinci vzgojeni in pripravljani. Tudi to je skrb članov Upravnega odbora Planinskega društva Ajdovščina, zato se povezujejo s šolami v naši občini, zlasti z Osnovno

šolo Šturje, s katero zgledno sodelujejo. Vzgoja se namreč začne v otroštvu, popravljane je težko. Za nagrado so se učenci OŠ Šturje s svojimi starši odpeljali na ogled Planinskega muzeja v Mojstrano in k slapu Peričniku. Izlet je ostal kot nepozabno doživetje.

Letos so člani ajdovskega planinskega društva pod sponzorstvom Krke na novo uredili, označili in očistili Krkino pot. Nanjo vas opozarjajo oznake, ki jih lahko opazite, če se povzpnete proti Čavnu in Kuclju. Pri tem je imel veliko vlogo markacist Planinskega društva Ajdovščina Tomaž Breclj, aktiven član društva od leta 1964. Za svoje delo je prejel srebrni in bronasti znak Planinske zveze Slovenije, letos pa mu je bila podeljena svečana listina. Ta lepi dogodek je potekal v Celju, in sicer na izredni slovesni seji Planinske zveze Slovenije. V

obrazložitvi so, med drugim, zapisali: »Tomaž ima status planinskega vodnika in vodi člane društva in druge pohodnike po planinskih poteh in na društvenih izletih. Kot član upravnega odbora aktivno sodeluje pri organizaciji dela. Pogosto je spremljal učence in otroke iz vrtca na športnih in naravoslovnih dneh. Poučeval jih je o naravi, opremi v planinah in orientaciji. Sodeloval je na planinskih taborih, na katerih je vzgajal mlade planince. Tomaž je markacist društva. Ob pomoči drugih članov skrbi za to, da so označene in očiščene pohodniške poti, ki vodijo na naše vrhove.«

Tomaža Breclja odlikuje občutek za sočloveka, skrb za njegovo varnost, zato ga srečamo tudi na cesti v prvih septembrskih dneh, ko skrbi, da učenci, mlajši in starejši, varno prečkajo ceste proti šolam. Prostovoljno delo mu ni neznanka,

pomaga namreč v različnih akcijah tudi v krajevni skupnosti.

S svojim planinskim prijateljem Mirkom Sobanom večkrat na leto pregledata vse poti našega planinskega društva, poskrbita, da je vse označeno in očiščeno, pri tem pa ju vodita odnos in ljubezen do naravne in kulturne

dediščine. Prav vsega bogastva pa le ne moremo zasvojiti, lepota naj ostane tam, kjer je; odkrije naj se le vrednim očem.

Ob lepem dogodku, podelitvi svečane listine Planinske zveze Slovenije, Tomažu Breclju iz srca čestitamo vsi, posebno pa tisti, ki smo z njim občudovali gorske lepote, zlasti znamenitosti krnskega pogorja.

Irena Šinkovec

Zlatoporočencema Vidi in Tonetu

Blizu Martinovega je bilo, dva soseda Vida in Tone sta se odločila, da še poročila bosta,

To se je 11. 11. 1960 na Brjah zgodilo, se ve, pa tudi potrjeno je ...

Oba iz številčne družine sta bila, vajena vsega: skromnosti, trdega dela, odrekanja do otroškega vekanja.

Ker pridna sta bila, se družinica je večala. Hčer Marico in štiri korenjake Damjana, Borisa, Roberta in Erika Vida je Toniju povila. Vse v pridne in poštene ljudi sta vzgojila.

Po atu Toniju vsi radi pojo, po mami Vidi pa se radi smeje.

Joj, kako ta leta hitijo, skoraj vsi so jima rekli adijo.

Že šestkrat sta nonota postala, ej to ni šala!

Pred leti sta še pravnujki dobila, vsa sta se pomladila, postala sta bolj čila ...

V njunem življenju malo časa za zabave in oddih je bilo, zdaj se bo vse nadoknadilo.

Bosta v toplice hodila, se s čolnom

vozila, z vnuki o življenju modrovala, njihove fešte obiskovala, z njimi zapela zaplesala.

V življenju je tako: za dežjem vedno sonce posije, tudi najlepše cvetje trnje ima, a z ljubeznijo, potrpežljivostjo vse gre gladko, grenko je hitro pozabljeno.

Brez varstva matere Marije, tudi najlepši cvet segnije, to sta nam dokazala, 50 let sta skupaj speljala, lep zgled sta nam otrokom vsem,

Iz vseh naših src prav lepa hvala!

Tudi po 50 - ih skupnih letih še mnogo let naj vama srce sladko bije, od jutra do Avemarije.

Ljubezen, družinska sreča, zvestoba najlepše je za vse čase.

Zato zlatoporočencema na zdravje, dvignimo čaše: »Čin, čin! Ob biserni pa bomo skupaj spili še en kvartin.«

Bog vaju drži skupaj še mnogo, mnogo let, so želje nas vseh.

nn

Ustvarjalne delavnice v Kamnjah

Kamnje, 4. decembra - Po dolgem času smo se ponovno zbrale, da bi ustvarjale in klepetale. No, tudi dva fanta smo imele: Denisa, ki je ustvarjanje pridno shranjeval v fotoaparatu, in Borisa, ki nam je pijačo stregel. Pa tudi dve kolegici iz sosednje vasi Brje sta se nam pridružili.

Tokratna tema je bila 'zavijanje in aranžiranje daril'. Ker se bližajo prazniki in to tisti, ko svoje drage in prijatelje obdarimo, je bila ta tema prav primerna. Gospa Milojka nam je pokazala nekaj primerov zavitih daril. Nekatere smo poskusile izdelati same. Božično zvezdo iz papirja in škatlico iz rebraste lepenke. Predvsem pa smo

dobile veliko dobrih idej, ki jih bomo z veseljem uporabile.

In ... dogovorile smo se, da bomo škatlice, ki smo jih izdelale, v nedeljo nastavile sv. Miklavžu. Kdo ve, kaj vse se je v teh škatlicah nabralo (moja je ostala prazna ...).

MČ

Vesele praznike
in srečno novo
leto vam želi

Restavracija Vipavski hram
Vinarska cesta 5
5271 Vipava

VIPAVSKI
HRAM

Vabljeni na
svečano
novoletno večerjo
s plesom 1.1.2011

Priznanja prostovoljcem Škofijske karitas

5. december je mednarodni dan prostovoljcev. Škofijska karitas ga je obeležila že v petek, ko so se prostovoljci zbrali pri maši v Dijaškem domu Škofijske gimnazije v Vipavi, nakar je ravnatelj Škofijske karitas Matej Kobal zaslužnim prostovoljcem podelil priznanja.

V Škofijski karitas Koper deluje kar 3000 stalnih in občasnih prostovoljcev, ki so v lanskem letu opravili več kot 100.000 ur prostovoljnega dela. Priznanje za nesebično pomoč si zaslužijo prav vsi, nekateri pa so bili zaradi povečanih ali izrednih razmer še posebej delovni. Z območja vipavske dekanije sta priznanje prejeli Hermina Radinja iz Ajdovščine in Ljuba Soban iz Lokavca.

V prvih desetih mesecih letos je v centrih Karitas prejelo pomoč več kot 4000 družin ali posameznikov, razdelili so več kot 260 ton hrane, opravljenih je bilo na tisoče pogovorov. Izdatno pomoč so prejeli tudi ljudje, ki so jih prizadele poplave – 50 tisoč evrov so razdelili med 53 družin z Goriškega in Istre.

rl

Po nove modne smernice ...

... v London s frizerstvom Freestyle

London, mesto inspiracije in kreativnosti, je tudi mesto za frizerje, ki so pripravljene nadgraditi svoje znanje in osvojiti novosti, ki jih prinaša frizerski svet.

Na že tradicionalnem frizerskem sejmu v Londonu se je tudi letos predstavilo več kot 220 razstavljalcev. Obisk frizerjev iz celega sveta pa lahko merimo v tisočih. Med razstavljalci, ki ponujajo svoje inovativne izdelke, zavzema pomemben del tako imenovani Live Show s svojimi nastopi

v živo. Z novimi tehnikami barvanja, striženja oblikovanja frizur so se predstavile ekipe TONI&GUY, SASSOON Academy in druge. Vse ekipe so poskrbele za dovršene, dinamične nastope. Pomembne pa so bile prav vse podrobnosti, pravi modeli s pravo izbiro obleke, čevljev, make - upa, do ustrezne izbire

glasbe. Tudi letos ni manjkalo 'dodane vrednosti', kot bi lahko imenovali specialne step by step seminarje.

Tudi ostala sejemska dejavnost je bila nadvse živahna. Obiskovalce so razvajali z bogato ponudbo profesionalne kozmetike, opreme za frizerstvo, galanterijo, strokovno literaturo, preparati in aparati in še več. In kakšne so modne

smernice? Za leto 2011 je v modi podstriženje, tehnika striženja z ustvarjanjem asimetrij, nepovezanih linij, ostrejših spodnjih rezov. Barve, ki nas bodo spremljale, pa so od rjave, z dodatkom oranžne, črne z dodatkom vijolične, platinaste z modro, skratka, gre za poudarjanje kontrastov med barvami.

Organizirali so bili tudi plačljivi seminarji, ki niso bili ravno poceni. Pohvalno pa je, da je izkupiček od teh seminarjev šel v dobrodelne namene za zdravljenje levkemije.

Sejem je tudi nas, ki smo se iz vipavske doline, podali na Otok, je napolnil z novimi idejami, svežo energijo ustvarjalnosti, zato obisk sejma priporočam.

Ines Šorli, Freestyle

Zdravje
je v plodovih narave.

Zdravilne lastnosti rdeče pese smo brez dodanega sladkorja ohranili v okusnem 100 % soku, ki pripomore k zdravemu delovanju srca in ožilja, izboljšuje kri ter krepi odpornost.

Za doseganje blagodejnih učinkov priporočamo, da dnevno popijete vsaj 250 ml soka, ob tem pa poskrbite tudi za uravnoteženo in raznoliko prehrano ter zdrav način življenja.

FRUCTAL
v soklovanju z naravo

Natura

Fructal d.d., Tovarniška cesta 7, 5270 Ajdovščina, www.fructal.si

NIHČE NE OBDARUJE KOT RENAULT!

ODLOG PLAČILA PRVEGA OBROKA DO POMLADI ZIMSKA PNEVMATIKE OBEZNO IN KASKO ZAVAROVANJE ZIMSKI PAKET PODALJŠANA GARANCIJA

* Vključeno obvezno in kasko zavarovanje, odlog plačila in brezplačna podaljšana garancija velja ob nakupu z Renault Financiranjem.

Tigo ABC	PE KOPER	PE NOVA GORICA	PE AJDOVŠČINA	PE TOLMIN	PE POSTOJNA
	05/663 61 17	05/335 44 00	05/364 33 02	05/388 47 00	05/721 28 28

Nagrajenci nagradne križanke v Latniku številka 108

1. nagrada, flaškon vina:
Jakob Krapež;
Ul. IX. Korpusa 40;
Ajdovščina

2. nagrada, flaškon vina:
Mitja Pirnat;
Kodreti 9;
Štanjel

3. nagrada, flaškon vina:
Zvonko Koren;
Višnja 1;
Col

Nagrade 5 litrov vina dvignete v Vipavski kleti

EKS PRO
napitki

Prodaja prek prodajnih avtomatov d.o.o.

Staro leto živi s spomin,
novo leto od pričakovanj
Vesele božične praznike

2011 naj bo radodarno z zdravjem,
ljubeznijo, srečo in uspehi

Adventni Salzburg

Med predbožničnimi izleti v evropska mesta, ki jih kot enodnevnne izlete ponujajo naše turistične agencije, prevladujeta Dunaj in Salzburg.

Medtem ko avstrijsko prestolnico, posebno ob koncih tedna, obišče na tisoče avtobusov iz bližnjih držav in postane, skupaj z domačini, eno samo mravljišče, pa je obiskovalcev v Salzburgu bistveno manj, kar pa ne pomeni, da se boste gneči izognili. Salzburg je pač bistveno manjše mesto, oziroma drugače rečeno, vse, kar je za turista zanimivega, se odvija v krogu dobrega kilometra.

Bolj kot po adventu in Mozartovih kroglicah pa je v teh zimskih dneh Salzburg v središču pozornosti zaradi Iva Sanaderja, ki ga 'gostijo' v zapo-

ru tamkajšnjega deželnega sodišča. Najkrajša peš pot od avtobusne postaje v središče mesta pa pelje ravno mimo sodne palače, pred katero na desetine televizijskih ekip preži na vsak premik za rešetkami.

Toda Solengrad, kar je staro slovensko ime za Salzburg, je zanimiv tudi brez Sanaderja, saj velja za najlepše baročno evropsko mesto severno od Alp. Zanj so zaslužni trije knezoškofi, salzburški vladarji (Dietrich Wolf, Markus Sittikus,

Paris Lodron), ki so na prelomu iz 16. v 17. stoletje k prenovi mesta povabili tedaj vodilne italijanske arhitekta. Seveda so morali imeti tudi dovolj pod palcem, da so si lahko privoščili velikopotezne projekte. Glavni vir dohodkov dežele so predstavljale dajatve, ki so jih morali plačevati trgovci s soljo, ko so iz bližnjih rudnikov kamene soli dragocen

torov vozili z barkami po reki Salzbach navzdol. Prav zaradi gospodarske trdnosti (pa tudi politične spretosti) se je solnograška pokrajina uspešno izogibala nadvladi močnejših sosedov, po kateri so (prav zaradi monopola nad soljo) stegovali kremplje tako Bavarci kot Habsburžani. Pod slednje so zapadli šele na začetku 19. stoletja. Poseben status oziroma samoupravo si je solnograška škofija izborila že zelo zgodaj v srednjem veku, njeno trdnost pa sta že v 8. stoletju zastavila tudi dva velika moža, sveti Rupert in sv. Virgil, ki sta zaslužna tudi za pokristjanjevanje Slovencev. Iz tistega časa je tudi bazilika sv. Petra, le ena od številnih cerkva danes v mestu.

Glede na to, da je bila tudi posvetna oblast v rokah nadškofov, se ne gre čuditi neverjetnemu številu sakralnih objek-

tov, od cerkva do samostanov. Menihi so dali imena tudi dvema vzpetinama nad mestom, medtem ko so na najbolj dominantni točki že leta 1077 začeli zidati mogočno trdnjavo. Nanjo vas v nekaj minutah pripelje vzpenjača, z ogledom knežjih soban v gradu vas bo to veljalo nekaj manj kot 10 evrov. Ogled cerkva je brezplačen – osrednji prostor zavzema katedrala, ki so jo zgradili na mestu stare, menda zanalašč požgane romanske cerkvice, pri čemer so podrli še kar nekaj nizov stanovanjskih hiš. Je v celoti v baročnem stilu, medtem ko so nekatere druge cerkve neverjetna mešanica gotških osnov z nadgradnjo baroka ali celo rokokoja – zares nenavadno. Ker je cerkva v samem osrčju mesta v izobilju, so si v mogočni univerzitetni cerkvi pod osrednjo kupolo privoščili nenavadno instalacijo, ki ponazarja pajka v mreži.

Če bi se hoteli preveč posvečati cerkvenim detajlom, bi zagotovo zmanj-

kalo časa za ogled drugih znamenitosti, predvsem slikovitega starega mestnega jedra, stisnjene na majhno površino med trdnjavo, cerkvami in desnim bregom reke Salzbach. Vzoredno z reko teče najbolj znana nakupovalna in promenadna Žitna ulica, s trgovinami prestižnih znamk se ponašata še Židovska in Zlatarska 'gasa'. Še bolj osupljive so pasaže med vzporednimi ulicami, ki se razširijo v majhne borjače, toda dovolj

za prijetne (in adventno nakičene) lokalčke. Hiše se ponašajo z letnicami iz 13. in 14. stoletja in dajejo območju res zanimivo podobo. Med njimi ima seveda častno mesto Mozartova rojstna hiša, danes muzej. Vsekakor je ogled vreden 6 evrov, toda omisliti si ga je treba čim bolj zgodaj dopoldne, kajti kasneje se pred vhodom hitro naberejo dolge vrste. Mozartu je seveda v mestu posvečenih še veliko spomenikov in plošč. Iz njegovih biografij razberemo, da genialni

skladatelj nad svojim rojstnim krajem niti ni bil posebej navdušen, ne toliko v arhitekturnem smislu, pač pa da se je počutil klavstrofobičnega prav zaradi duhovnega absolutizma knezoškofov. Res niso bili preveč prijazni do 'drugače mislečih', saj so najprej pregnali Žide, kasneje pa še 30.000 protestantov.

Med posvetnimi stavbami sta ogle- dno vredni vsaj še dve, pa tudi ti dve sta povezani s knezoškofi - njihova rezidenca ob katedrali, v kateri naj bi deček Mozart prvič javno nastopil, in palača

stojnic povsod dovolj. Hrenovka ali klobasa na tak ali drugačen način je osnova solnograške prehrane, kuhano vino je boljše kot na Dunaju (da ne omenjam sramotne kavne po Ljubljani), dunajski zrezki pa so na vseh jedilnih listih takoj za klobasami. Čeprav je adventni čas po temperaturah bolj primeren za pitje punča kot pa hmeljnega napitka, pa vendar ne gre izpustiti iz rok priložnosti po vrčku piva Stiegl, ki datira točno v leto, ko je Kolumb odkril Ameriko.

Božični sejem pride na vrsto čisto na

Meribel, ki pa s svojo parkovno zasiditvijo pride bolj do izraza v nezimskih časih. Palača je škof Dietrich Wolf zgradil za svojo metreso Salome Alt, ki je imela z njo kar 15 otrok! Palača leži na levem bregu reke, čeznjo se pne vitek most, ob vznožju mosta pa je hotel Saher, v lasti iste rodbine kot na Dunaju, pri čemer si s Salzburgom na prestižni ravni prisvajata primat nad znamenitimi torticami. Najbrž ga ni, ki Salzburga ne bi zapustil brez Mozartovih kroglic v takšni ali drugačni obliki, pa čeprav jih lahko najdete kjerkoli drugod, ob kakšni trgovski akciji še ceneje kot v Salzburgu.

Za sedež v kateri od restavraciji se je treba že kar malce pomujati, za okrepčilo pa kljub temu ni treba skrbeti, saj je

koncu ogleda mesta, ko zažarijo lučke na treh trgih v okolici katedrale, toda daleč bolj skromno kot na Dunaju (ali Ljubljani). Stojnice so urejene, lične, ponujajo pa ob pivskokulinarični hitri prehrani tudi sicer zanimive izdelke, ki pa jih tudi zlahka pogrešite.

V zadnjem času zajema obisk Salzburga tudi ogled hangarja številka 7 na bližnjem letališču, kjer pod steklenokovinsko kupolo domujejo originalni primerki letal, helikopterjev in drugih plovil, ki so jih temeljito obnovili Rdeči biki, skupina ljubiteljev starosvetnih letal. Dodani so jim še številni bolidi, ki so v formuli 1 vozili za moštvo Red Bull.

Edo Pelicon

Biološke čistilne naprave
Sistemi za uporabo deževnice

Bodite pametni in prihranite do 50% pitne vode. Uporabite brezplačno deževnico.

- biološke čistilne naprave
- rezervoarji
- filtri za deževnico
- plavajoči sesalni kompleti
- greznice (zbiralne, dvo prekatne in troprekatne)
- črpalnišča
- dodatna oprema

ARMEX ARMATURE d.o.o.
Ivančna Gorica, Ljubljanska cesta, 2A
TEL: 01/78 69 270, 01/78 69 260 ali 051 / 652 - 192
E-mail: info.armex@siol.net

www.cistilnenaprave-dezevnica.si

Krajevna skupnost Ajdovščina

Vsem krajanom želimo vesel Božič, v letu 2011 pa zdravja in veliko lepih trenutkov.

Krajevna skupnost Ajdovščina

Spoštovane občanke, cenjeni občani!

Iskrena hvala za sodelovanje v letu 2010 in za vse lepe misli.
Ob Božiču naj v vaše domove vstopi mir in zadovoljstvo.

Leto 2011 naj bo prijazno in radodarno s srečo, optimizmom in zdravjem!

SDS

Občinski odbor SDS Ajdovščina

